KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

REČICA OB SAVINJI MOZIRJE

Savinjske NOVICE

Glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva občine Mozirje

Leto XV
Številka 5
Maj 1984

LJUBNO GORNJI GRAD

Poštnina plačana v gotovini

OB MESECU MLADOSTI

Mesec maj, mesec cvetja, pesmi, veselja, mesec mladih in vseh, ki se v srcu počutijo mladi.

Ni naključje, da je to mesec mladosti, saj je zgodovinski pomnik vseh, predvsem pa mladih. Slavimo zmago nad okupatorjem, maja se je rodil in odšel z veliko zapuščino naš dragi in veliki voditelj tovariš Tito, ki je bil velik prijatelj mladih in je zaupal mladini, zato praznujemo tudi zmage, ki smo jih dosegli po vojni, skupno s Titovimi idejami, ki so in bodo vedno prisotne med nami.

ZSMS ima danes sicer drugačen pomen, kot ga je imela pred vojno in v njej, vendar so cilji isti. Mladi želimo napredek, mirno življenje brez vojn, človeških tragedij, želimo prijateljstvo vseh ljudi ne glede na narodnost in raso, ljubimo domovino, vendar jo moramo znati, takšno kot je, tudi ohraniti oziroma napraviti še boljšo. Tu pa včasih mislimo, da je z dobrimi željami že dovolj narejenega in nam je pretežko kaj storiti, da ohranimo to, kar imamo. Res je, da so mladi zaskrbljeni, ker je prav v njihovih vrstah nezaposlenost velika, ker imamo tudi nekatere druge stvari neurejene, vendar samo s kritiko, da je vse slabo, ne bomo spremenili stanja, oziroma ga izboljšali.

Več in boljše delo, odgovornost pri delu in v vseh porah družbenega življenja (tudi odkrivanje napak posameznikov), s tem bomo tudi mladi lahko pripomogli, da se naša družba izkoplje iz težkega gospodarskega položaja. Zahtevamo pa, da nas v vseh tokovih družbenega življenja sprejemajo kot enakopravnega partnerja, saj mladi s svojim delom in zagnanostjo lahko prispevamo svoj delež k rešitvi težav, ki jih imamo.

Zamislimo se in si prikličimo v spomin ideje, ki nam jih je dal tovariš Tito.

Združeni in složni bomo premagali vsakogar, tudi tistega, ki je veliko močnejši.

Moramo se učiti in naučiti, ker bo znanje naše orožje.

Mesec mladosti naj bo mesec veselja, pesmi in novih delovnih zmag.

Sekretar
OK ZSMS Mozirje
ANTONIJA ŠPORIN

Po štirih letih, ko se spomin vse bolj prepleta z izzivi današnjih dni, se moramo zato vprašati, kaj je ostalo od zaobljube, s katero smo tedaj zrli v prihodnost. Da ne bo šlo brez težav, smo slutili že takrat, toda da jih bo toliko, spoznavamo šele danes. Je naša odločnost, da si bomo gradili svet, ki smo ga začeli s Titom, tudi ob sedanjih zagatah dovolj močna, da lahko jasno uzremo zgodovinske cilje? Pogled na doseženo in zaobljube izpred let naj torej le zbistrijo pogled — ne zato, da bi začeli od začetka, temveč da bi pogumneje stopali po začrtani poti. (Delo)

Na sliki:
Predsednik Tito s Kardeljem in Kraigherjem na obisku v Robanovem Kotu.

Dan zmage

Evropa se je oddahnila, svet pa še ne. Orožje je utihnilo 9. maja 1945 tudi pri nas. Žal pa ne povsod. Še so se bile naše enote z umikajočimi sovražniki, ki niso upoštevali sklenjenega premirja, še so krvaveli naši ljudje in trpeli pod umikajočim se škornjem tuje vojske. Za našo domovino še ni bilo konec nasilja. Odpadniki vseh vrst so se še pojavljali, ko je drugod po Evropi vladal mir, ubijali so in ropali ter grozili prebivalstvu odročnih krajev. Vendar pa smo bili presrečni 9. maja tistega leta, ko je bil proglašen mir. Pa čeprav so naši ljudje marsikje živeli med in pod ruševinami požganih domov, čeprav so bile tovarne uničene, ceste porušene, železnice razrite, je ljudstvo verjelo v lastne moči, ki niso klonile niti v času najhujšega nasilja, ki je v vojni mogoče.

Domovina je svobodno zadihala, zaživela je v upanju, da se nikoli kaj podobnega več ne ponovi. Ljudje so si segali v roke in marsikdo ni zmogel besede, le solza sreče je povedala kaj misli.

Osvobodilni boj je bil kronan z zmago! Zmaga je bila le del izpolnitve želja vseh tistih, ki so popeljali naše ljudi v boj za socialne in narodne pravice. Mnogi naši rojaki so v negotovosti čakali kakšno usodo jim bodo mogočni zavezniki v boju krojili, marsikje so ostali za našimi državnimi mejami, njih stoletni sen se ni uresničil. Spet je bila volja mogočnih močnejša od volje ljudstva. Meje med nami, sinovi in hčerami enega naroda so potegnili tujci, ki se niso ozirali na pravico, ki jim ni bila mar bol ljudi pod tujim jarmom. Odločujoči takšne boli pač nikdar niso poznali...

Osvobodilna fronta je slovensko ljudstvo združevala, ga vodila in pripeljala do zmage. Njena načela so bila uresničena tudi v socialnem pogledu, saj smo si priborili socialističen družbeni red, ki je postopno zorel v samoupravni socializem. Da bo dokončno dozorel v jamstvo za boljše življenje bo treba še veliko odrekanja, dela in volje do vzajemnih uspehov. Vse smo zmogli z lastnimi močmi, zmogli bomo tudi to!

Osebni dohodki v letu 1983

Rast sredstev za osebne dohodke je bila v občini Mozirje za leto 1983 sicer nekoliko hitrejša kot se je načrtovalo, vendar je kljub temu zasotajala za rastjo življenjskih stroškov, ki so rastli dosti hitreje. Občinsko gospodarstvo je po vseh analizah v letu 1983 doseglo (razen izjem) izredno ugodne gospodarske rezultate, visoke indekse v dohodku in ostanku dohodka. Opozoril pa bi rad predvsem na sredstva za osebne dohodke, ki so kljub ugodnim rezultatom gospodarjenja rastla prepočasno tudi napram republiki.

Indeksi kažejo, da smo bili v letu 1982 v povprečju OD v občini Mozirje v zaostanku za 6,8%, v letu 1983 pa je zaostajanje že 10,4%. Opozoriti bi želel še na to, da ta gibanja niso primerna za dvig elana in volje delovnih ljudi, ki je v nekaterih sredinah že skoraj pošla.

Na programsko-volilnih sejah sindikata in Zveze komunistov smo slišali, da je potrebno v letu 1984 narediti, skladno z rezultati, tudi sanacijo osebnih dohodkov. Enostavno povedano, nekatera dela je potrebno tudi prevrednotiti, jih bolje plačati. Kreativnost in sposobnost se mora bolje nagraditi, vzporedno s tem pa tudi pogoji dela, ki še vedno niso dovolj stimulirani. Predvsem pa moramo težiti, da težke pogoje dela počasi tudi odpravljamo. Osebni dohodki so in bodo, tista kategorija o kateri se v vsaki delovni sredini največ razpravlja, posebno še, če so v realnem padanju napram stroškom za življenje, kot je to primer v sedanjem trenutku.

Gibanje osebnih dohodkov se je glede na družbeni dogovor o uresničevanju družbene usmeritve in razporejanja dohodka v letu 1983 gibalo takole: Možna rast povečanja OD glede na gospodarske rezultate je bila 41,4%, dejanska rast pa je bila 33,5%. Moramo pa vedeti, da bi glede na rezultate nekatere DO lahko še povečale osebne dohodke, imamo pa delovne organizacije, ki so družbeni dogovor kršile in osebnih dohodkov kljub nizki višini ne morejo povečati.

Osebni dohodki negospodarstva naše občine so tudi že nekaj časa (lahko rečemo) problematični, saj je vsakoletno zaostajanje, limitirana sredstva in zmanjšana poraba, opravila svoje.

Osebni dohodki so tudi v letu 1983 v negospodarstvu občine naraščali nekoliko počasneje kot v gospodarstvu.

Rekel bi rad le še par stvari, ki so nerazdružljive, a jih pogosto slišimo kot nezadovoljstvo tistih, ki delajo v gospodarstvu na eni strani, na drugi strani pa nezadovoljstvo delavcev v negospodarstvu. Gre za to, da nam je oboje potrebno, da morajo imeti osebne dohodke oboji, da pa trenutno ti niso nikjer zelo visoki, z nekaj izjemami, ki pa jih rezultati, kot kaže, opravičujejo. Zavedati se moramo, to pa velja za vse, da je osebni dohodek oz. njegova akontacija tista kategorija, ki vleče naprej, posebno še, če je njegova višina primerna. Seveda ne smemo pozabiti, da več kot je ustvarjeno, se deliti ne da.

FRANC BORŠNAK

OPRAVIČILO

V članku Alojza Plaznika v zadnji številki je prišlo v petem odstavku do tiskarske napake. Drugi stavek se pravilno glasi: „Tudi tokrat naj bo tako, saj v zaostrenih gospodarskih razmerah pestijo kmetijstvo in z njim zlasti živinorejo številne težave, zato so spodbude toliko bolj potrebne." Za napako se opraščamo!

Letošnji odlikovanci

Srebrni znak OF so prejeli: Gasilsko društvo Grušovlje, Marija Kobale, Rezika Plaznik, Danica Sever, Anton Kovšak, Ciril Stojan, Jože Kralj, Tone Modrijančič in Ivan Zagožen.

Srebrni znak Zveze sindikatov so prejeli: Osnovna organizacija sindikatov v TOZD Kovinarstvo Ljubno, Marija Mutec, Poldica Čopar, Franc Breznik, Pepca Gaber in Franc Gerdina.

Državna odlikovanja pa so podelili: Jožici Urank, medaljo dela, Rudiju Gabrovcu, medaljo dela, Francu Tratniku, Martinu Petrinu in Francu Štiglicu pa red dela s srebrnim vencem.

Priznanje Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo so prejeli: Vlado Košir, Anton Glojek in Antonija Škrubelj—Micka

Vsem odlikovancem naše čestitke!

Med proslavo OF in 1. maja so v Mozirju podelili odličja. Na slovesnosti je govoril sekretar SZDL Zdravko Novak

Organiziranje živinorejske razstave ob 11. evropski konferenci rejcev rjavega goveda je pomenilo veliko priznanje vsem živinorejcem za dolgoletno požrtvovalno delo. Istočasno je to bila zahvala vsem strokovnim delavcem, ki so s svojim znanjem in izkušnjami pripomogli k razvoju mlečne govedoreje na našem območju. Vsa mnenja, ocene in izrečene besede uglednega zbora evropskih strokovnjakov bodo dober kažipot za naše nadaljnje delo.

Glede na pomen in odmevnost razstave bi se radi najiskreneje zahvalili vsem živinorejcem za prikazane živali in jim čestitali za njihove rejske dosežke. Za opravljeno delo in napotke smo hvaležni pokroviteljem, častnemu odboru in ocenjevalni komisiji. Za neposredno pomoč pri organiziranju pa se želimo zahvaliti vsem delovnim organizacijam, društvom in krajevni skupnosti Mozirje.

Z vsemi si želimo še vnaprej dobrega sodelovanja in še vsem enkrat HVALA.

Predsednik organizacijskega odbora:
ANTON VRHOVNIK, dipl. oec.

Nagelj Savinjskemu gaju

Letos je Savinjski gaj že ob otvoritvi zbudil pozornost zaradi svoje urejenosti in lepote. Ko so bili ob živinorejski razstavi v njem tudi številni obiskovalci od blizu in daleč, ni manjkalo priznanj in pohval. Da je vse tako gre zasluga Odboru za urejanje Savinjskega gaja pri krajevni skupnosti Mozirje, seveda pa zanj največ skrbi Jože Skornšek, mozirski vrtnar. Tudi drugi slovenski vrtnarji, ki imajo tam svoje grede so pravočasno poskrbeli, da je vse tako, kot si želi oko poznavalca.

Televizija je storila prav, ko je podelila Turistični nagelj Savinjskemu gaju, to je vidno priznanje, ki so si ga skrbniki gaja res zaslužili.

Konferenca mozirskih komunistov

V Delavskem domu v Nazarjah so se zbrali mozirski komunisti k programsko volilni konferenci. Na njej so podali obračun dela za preteklo obdobje in izčrpno proučili delovanje občinske organizacije ZKS in njenih organov.

Konference so se udeležili poleg delegatov še Andrej Marinc, predsednik slovenskih komunistov, Janez Zahrastnik, član predsedstva CK ZKS, Josip Košuta, izvršilni sekretar CK ZKS, Emil Rojc, sekretar MS ZKS Celje, Drago Blaguš in Vera Orešnik, člana MS Celje ter številni predstavniki javnega življenja naše občine.

Po vseh uvodnih pripravah je podâl poročilo o uresničevanju programske usmeritve občinske organizacije sekretar Mirko Strašek. Programske usmeritve so bile obravnavane na vseh osnovnih organizacijah ZKS v dolini. Na sploh je prevladovalo mnenje, da so vsebinsko dobre in so podlaga za nadaljne delo. Večina organizacij ocenjuje delo občinske organizacije in njenih organov kot dobro in uspešno. Seveda pa so se ob tem izoblikovala določena stališča, ki so včasih tudi kritična. V Gornjem gradu so menili, da je udeležba na sejah OK ZKS neustrezna, opozorili so na resnost v odnosu do prevzetih nalog s strani posameznikov znotraj komiteja. Menili so tudi, da je programska usmeritev še preveč splošna, več bi morali navajati določenih nalog, glede na stanje v naši družbi.

Komunisti na Rečici opozarjajo na večjo skrb, ki bi jo morali nameniti idejnosti pouka v šolah. V Mozirju spet niso zadovoljni s sodelovanjem člana OK ZKS, ki naj bi odgovarjal za delo osnovne organizacije, opozorili so na premalo duha podružbljanja na področju SLO. Na Ljubnem ugotavljajo, da so nekateri ljudje na sploh preveč obremenjeni, zato tudi dela ne zmorejo. Premalo pa je tudi neposredne pomoči delu OO ZKS s strani OK ZKS. Glede tega je predsedstvo OK ZKS že sprejelo določene ukrepe za tesnejše sodelovanje občinske organizacije z osnovnimi. V skupnih službah GG Nazarje poudarjajo premalo volje do spreminjanja razmer na boljše. Nekatere organizacije ZKS so menile, da se pojavlja vse preveč napihovanja stanja in tako razburja ljudi po nepotrebnem. Dalje menijo ponekod, da v sedanjih časih ne kaže spreminjati državne himne, saj je drugih pomembnejših nalog na pretek. Tudi o prireditvi mladih v Beográdu je bilo dosti pripomb. Tako so komunisti v osnovnih organizacijah zahtevali tudi osebno odgovornost za tiste, ki podobne pojave dopuščajo, ali pa jih celo podpihujejo.

Pri spreminjanju na bolje ni šlo...

Predsednik OK ZKS Mozirje Anton Boršnak je bil v svojem poročilu zelo določen in dosleden. Uvodoma je poudaril, da pri spreminjanju razmer na bolje ni šlo tako, kot bi želeli in načrtovali. Razmere v gospodarstvu so tudi v naši občini težke, zato je marsikje prišlo do zaostritve, ki kaj hitro vplivajo na uspešnost delavcev in zmanjšujejo uspehe. Seveda gre pri tem tudi za lastne slabosti, ki jih moramo odkrivati in za vsako ceno odpraviti. Prepočasi se obračamo k sebi, k svojim problemom in rezervam. Premalo prisluhemo mnenju delavcev, ti pa tudi marsikdaj menijo, da se ne splača kaj pripomniti. Prav v nakazanem so komunisti storili premalo, da bi bilo drugače, tako, da bi prišlo do izraza samoupravljanje in njegovo bistvo. Dokaz za takšne pojave so zbori delavcev, ko na enem obravnavajo kot vir slabosti le zunanje vplive, drugje spet trdijo, da občina ne dovoli hitrejše rasti plač, spet nekje je slišati, da občina pobere vse, zato pa ne ostane za plače, nekje so bili mnenja, da preskrbo z lesom lahko uredi občinski izvršni svet... Vse to narekuje živ stik z delavci in občani, več dela med ljudmi. Opozarjati je treba na lastne napake, jih odkrivati in odpravljati, sicer ne bo šlo. Le tako bomo krepili zavest delavcev in občanov. Ko je govoril Anton Boršnak o povezovanju gospodarstva, je podčrtal, da smo še premalo uspeli glede uveljavljanja dohodkovnih odnosov. To seveda zavira razvoj gospodarstva prav v sedanjih težavah, bolj kot sicer. Povezovanje je ekonomska nujnost, ki je marsikje ne jemljejo resno, kar je potrjeno tudi z neuspelimi referendumi v Glinu in Savinji. Morali bi iskati skupnih nastopov še povsod, kjer se izkaže poslovna možnost za uspeh. Seveda pa je naša največja rezerva v nagrajevanju po delu. Tu se kažejo najočitneje naše slabosti, kot neznanje, nezadostna strokovnost in podobno. Če smo v določeni meri glede tega v Elkroju že uspeli, pa še nismo nič storili v tem pogledu v takoimenovani režiji. Prav tu se marsikdaj najdejo odločujoče skupine, ki pa se skrivajo za nekim povprečjem. Torej vemo, kje zajec tiči, samo odločno je treba pristopiti k urejanju pogojev za drugačno stanje. Nedvomno je ključ uspeha glede storilnosti in prizadevnosti prav v nakazanem.

Komunisti so dosegli v občini veliko mero enotnosti, ko gre za dolgoročno stabilizacijo. Razhajamo pa se tam, kjer gre za spremembe v neki sredini, marsikdaj jih skupno načrtujemo, dogovorimo, potem se pa razhajamo, ko je treba spremeniti neko stanje.

Na najodgovornejša mesta sposobne

Na najodgovornejša mesta moramo pripeljati ljudi, ki se bodo pripravljeni boriti za izvajanje potrebnih sprememb in ki bodo zaupali v subjektivne sile, v moč organiziranih delavcev in občanov. Pravilnost takšne usmeritve nam potrjujejo doseženi uspehi po zamenjavi najodgovornejših delavcev v Iverni, Žagi, GG Gornji grad in VEZ. Seveda, ti postopki se bodo še nadaljevali, saj bomo v bližnji prihodnosti odločali o nekaterih kadrovskih vprašanjih v vrsti naših organizacij združenega dela.

Ko govorimo o kadrih, ne moremo mimo resnice, da je dobrih premalo v dolini. Kljub temu nismo spremenili odnosa do sprejemanja mladih, ali pa jim ne damo možnosti, da bi se uveljavili. Ne obvladujemo načrtovanja lastnih šolanih kadrov v primerno družbenopolitično usmerjene in usposobljene delavce, ki bi bili sposobni spreminjati razmere, kot jih zahteva čas in okoliščine.

Predsednik Boršnak je potem govoril še o določenih gospodarskih stanjih in o odgovornosti komunistov za svoje delo, delokrog in osebno obnašanje.

Pestra razprava

K razpravi po poročilih se je najprej priglasil Kristijan Planovšek, ki je orisal spopadanje s težavami v proizvodnji ivernih plošč. Ob tem je poudaril izredno odločilno vlogo družbenopolitičnih organizacij pri spreminjanju razmer na bolje. Uspehi niso izostali, čeprav se zavedajo, da težav še ni konec, saj so sicer uspeli v veliki meri odpraviti lastne slabosti, pričakovati pa je težave na katere ne morejo sami dovolj vplivati.

Silvo Zdolšek je opisal težave s katerimi se srečujejo komunisti v MGA, ki je TOZD Gorenja. Slednje je v hudih škripcih, vendar vidijo izhod iz težav. MGA je namenil sredstva za pokritje izgub ostalih TOZD, sam pa ima iztrošeno opremo. Razumljivo je solidarnost znotraj Gorenja, zato delavci razumejo tudi odrekanja. Dalje je prikazal možnosti, ki jih komunisti vidijo znotraj delovne organizacije kot rezerve, kot boljše izkoriščanje delovnega časa, večja pozornost kakovosti izdelkov, zmanjšanje škarta in podobno.

Anica Žnidarko iz Elkroja je prikazala napore za še večje vključevanje v izvoz. Poudarila je, da mora ZK ostati v središču dogajanj in jačati samoupravna hotenja na vseh ravneh.

O samoupravnih in družbenopolitičnih razmerah v Glinu je govoril Marjan Dobrovc. Zatrdil je, da je interes delegatov za seje izrazitejši, kar je posledica dobro delujoče strokovne službe, ki pripravi delegatom gradivo v ustrezni obliki, da je razumljivo in zanimivo, ni več le kup papirja. Najbolj uspešni so pri uveljavljanju razprav in stališč znotraj samoupravnih delovnih skupin, tam ljudje izražajo dokaj dobra stališča in predloge.

Notranjega delovanja osnovne organizacije se je v svoji razpravi lotila Jožica Purnat iz Gornjega grada. Pudarila je potrebo po več dela z mladimi komunisti, ki jih sicer sprejmemo, potem pa premalo pripravimo na naloge, ki jih kot take čakajo.

V nadaljevanju so razpravljali še Vlado Miklavc o dejavnosti komisije za raziskovanje zgodovine ZK na našem območju. Vida Štiglič je v razpravi opozorila na težave in pomanjkljivosti pri vzgoji in izobraževanju. Bogdan Grohar je orisal delo v zvezi s podružabljanjem SLO in družbene samozaščite v občini. Anton Vrhovnik pa je nakazal uspehe in težave v kmetijski proizvodnji v dolini.

Spregovoril je tudi Andrej Marinc. Ocenil je, da so poročila vsebinsko dobra in kritična. Pohvalil je prizadevanja za vključevanje mladih v vrste komunistov, saj je v preteklosti bila prav to šibka točka dela mozirskih komunistov. Opozoril je na smoterno rabo prostora in ohranjanje naše krajine. Menil je, da ob vseh težavah ne gre krčiti pot kulturnim dejavnostim. Ko je govoril o zgodovinskih raziskavah delavskega in komunističnega gibanja v dolini, je poudaril vnemo s katero se te naloge lotevajo tukajšnji dejavniki. Le malo kdo v Sloveniji se lahko pohvali s takšnimi uspehi. Vsebina razprave naj bo vodilo ob že dobro zastavljenem načrtu dela občinske organizacije in komunistov na sploh. Priporočal je večjo vključevanje komunistov v kulturno, športno in druge dejavnosti, ki so ljudem zelo potrebne. Vse te dejavnosti ljudi dobro povezujejo med seboj. Nato je orisal družbenopolitični položaj in pozval k nadaljevanju naporov za stabilizacijo.

Sledile so nadomestne volitve. Ponovno sta bila izvoljena: za predsednika komiteja Anton Boršnak in za sekretarja Mirko Strašek. V komite so bili izvoljeni sledeči novi člani: Franc Kosmač, Franc Omladič, Tomaž Križnik, Antonija Šporin, Rudi Štorgelj in Drago Zgojzdnik. V komisije pri komiteju: Rudi Hramec v statuarno, Franjo Gerdina v statutarno, Štefka Purnat v nadzorno, Franc Nadvežnik v tovariško razsodišče in Jože Zvir v medobčinski komite Celje.

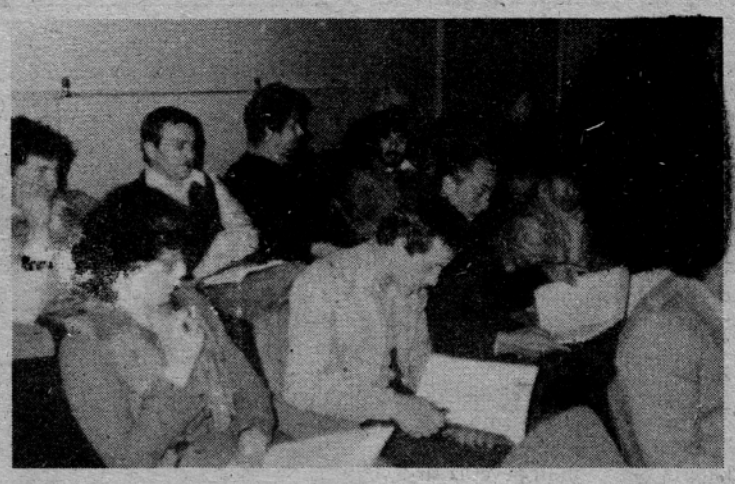

Med poslušanjem poročila predsednika Antona Boršnaka

Svet občine zasedal

Pred prazniki je predsednik skupščine občine Mozirje sklical tudi Svet občine v katerem delujejo le starejši in zaslužni občani. Na seji so sodelovali še poleg predsednika izvršnega sveta Franca Miklavca tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Potem, ko je predsednik Lojze Plaznik otvoril sejo, je prevzel besedo predsednik IS SO Mozirje Franc Miklavc, ki je v zelo strnjeni obliki povedal uspehe gospodarjenja v preteklem letu. Pri tem je bil tudi kritičen, opozoril je na mnoge težave, seveda pa tudi slabosti, slednje bi lahko odpravili, vsaj tiste, ki so posledica lastnih napak. Opozoril je na težave, ki so spremljale določene odločitve, tako referendum Glinu, kot tudi v Savinji. V obeh primerih kaže na notranje slabosti, vendar pa so se stvari v Glinu med tem že uredile. Bolj zaskrbljujoče je v Savinji, kjer so načrtovali združitev s Turistom, da bi tako pridobili na poslovni moči, saj takšno delovno organizacijo potrebujemo zaradi razvoja turizma v občini. Dokaj kritičen je bil, ko je govoril o načrtih za naprej. Menil je, da je dobrih razvojnih načrtov v občini odločno premalo, kar ima lahko hude posledice. Smelo je treba razvijati dane možnosti in se prilagajati trgu, ki seveda ne ovrednoti vsakega blaga, torej bo treba prisluhniti zahtevam, predvsem zunanjega trga, ki mora biti v naših načrtih nenehno prisoten.

Razprava je pokazala, da se člani sveta še kako zanimajo za dogajanja v občini in zunanj nje. Opozarjali so na nekatere nepravilnosti glede koriščenja lesa v naši občini. Tudi ni manjkalo ostrih na račun dela na sploh. Menili so, da delovne navade usihajo, čeprav so bile nekoč glavna odlika naših ljudi. Tudi poštenja je vse manj, so dejali. Tu bi morali kršilce brez predsodkov razkriti in tudi kaznovati. Takšne in podobne misli so se kar vrstile, kar kaže na skrb, ki preveja starejše občane glede naše prihodnosti, saj prav oni dobro vedo, kaj pomeni lastna moč in odločnost, ko gre za ohranjanje svoje sedanjosti in bodočnosti.

Nekaj izrečenih misli dobesedno prenašamo. Tako je član iz Solčave dejal: „Ni škoda denarja, ki ga dobi tisti, ki ga je tudi zaslužil, škoda pa je tistega, ki ga dobi kdor ga ne zasluži. „Njegov tovariš iz Luč pa je menil: „Po končanem delu bi se moral vsakdo vprašati, če je za plačilo dovolj postoril... Žal pa se danes preveč počiva, delo naj človeka ogreje ne pa ogenj, kot je to kaj lahko videti povsod na deloviščih...".

Delali v najtežjih razmerah

V gospodarstvu so letos bile razmere za delo dokaj težke, pravzaprav izredne, saj je poleg dolge in hude zime pustošil še vetrolom. Správilo lesa je bilo zato še težje. Snega je še sedaj dovolj po planinah in v višjih legah. TOZD Gozdarstvo Gornji grad pa je

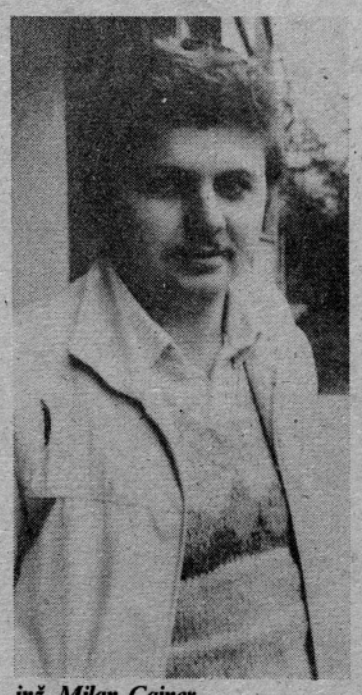

inž. Milan Cajner

izpolnila četrtletni plan v celoti, celo presegli so ga.

Direktor TOZD dipl. inž. Milan Cajner nam je obrazložil kako so delali in kako uspeli. Mlad in zagnan gozdarski strokovnjak, ki je takoj po študiju našel delo v GG Nazarje pri urejanju gozdov, noče biti v središču pozornosti. Zatrjuje, da so uspeli s skupnimi močmi in ob dobrem sodelovanju vseh zaposlenih v proizvodnji. Njega osebno mika le neposredna proizvodnja, pravi Milan Cajner, zato mu ni bilo težko v zasnežene planine prihajati med delavce, da so se sproti dogovarjali, kako bi kje prijeli, da bo našel les v dolino varno pot.

Ko je v septembru lani nastopil Milan Cajner odgovorno službo direktorja, je najprej proučil dodobra plan proizvodnje za leto 1984. Gozdove je poznal še pred tem, saj je delal na obnovi. Znano je, že kar staro dejstvo, da se v prvem trimesečju leta vpišejo rdeče številke, tega se je bal, zato se je dogovarjal z delavci in se tudi dogovoril, da bodo kljub nemogočim razmeram izpolnili plan. Treba je bilo ljudi spodbuditi k boljši storilnosti, zato smo morali poskrbeti za dodatno opremo in zaščitna sredstva, saj z mokrimi nogami ljudje ne morejo delati. Mislim, da je to prepričalo ljudi, da skrbimo za njihovo boljše počutje, je dejal Milan Cajner. Srečevali so se še z dotrajanimi stroji, slabimi prevoznimi sredstvi in še bi lahko kaj povedali. Vse skupaj je spočetka kazalo slabo. Skratka, malodušnemu bi se zdele nepremagljive prepreke.

Dobra volja delavcev na vseh ravneh, dobro vodstvo in odločnost, vse to je mogoče izraziti najbolje v številkah. Uresničili so letni plan v treh mesecih 27,8%, ali 37,6% več kot lani v istem obdobju. In to z manj ljudmi. To pomeni, da so krepko dvignili storilnost. Oddali so 4001 m^3 lesa, kar je napram oddaji lani v tem času za 17,8% več. Tudi nege in obnove gozdov je bilo več kot lani. Pa tudi podatek, da je bilo za to opravljenih za 2% manj delovnih ur kot lani v istem času, pove dovolj. Seveda so tako zagotovili ustrezno finančno stanje in po dolgih letih je prvič, da v tem času nimajo izgub.

Da je bilo to mogoče v času, ko so ljudje do pasu stali v snegu in delali, gre pripisati dobremu sodelovanju v kolektivu in seveda dobri organizaciji, tu so se izkazali organizatorji dela!

Občutek, da se res zanimajo za delavce in njihovo delo, je tudi njim dal moči in voljo. Delali pa so tudi vse sobote v marcu in na te dni pridelali in oddali 393 m^3 lesa.

Direktor Milan Cajner je prepričan, da je mlad vodstveni kader storil vse kar je mogel, tudi šoferji so v najtežjih vremenskih in terenskih prilikah opravili veliko delo. Skratka, tam kjer je volja je tudi uspeh!

Prva ocena gospodarjenja v 1984

Gospodarski rezultati, ki so jih izkazale organizacije združenega dela v I. trimesečju 1984, so indeksno dokaj ugodni. Celotni prihodek smo v gospodarstvu povečali za 63,9%, porabljena sredstva za 57,5%, dohodek 85,1% in čisti dohodek za 95,1%. Število zaposlenih se je na področju gospodarstva povečalo za 6,9% ali 224 delavcev glede na enako obdobje lani, v negospodarstvu pa za 2,9% ali za 10 delavcev. Povprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu se je povečal za 51,5% in znaša 19.460,00 din.

Navedeni podatki nam kažejo dokaj ugodno sliko, če jih primerjamo s podatki v enakem obdobju v letu 1983. Dejansko pa je stanje bolj zaskrbljujoče, če pogledamo samo vsebino gospodarjenja in nedoseganje zastavljenih planov za leto 1984. Vsi ti podatki so izraženi v odstotkih brez upoštevanja inflacijskih gibanj proti koncu leta 1983 in prenosov, ki se odražajo prav v prvem trimesečju letošnjega leta. Vsa povečanja nastala v prvem trimesečju so zgolj posledica višjih cen v preteklem obdobju, saj je vsled zamrznjenih cen v tekočem obdobju ta vpliv povsem izničen.

Z največjimi problemi so se v tem obdobju srečevali na področju lesnoindustrijskega kompleksa. Huda zima je onemogočila gozdarjem vsakršen dostop do lesne mase, vetrolom v mesecu februarju pa je napravil veliko škodo na 10.000 m^3 lesa, ki jih je bilo potrebno saniratí in spraviti iz gozdov. Te posledice so močno občutili tudi v lesno predelovalni industriji, ker je bila oskrba z lesno surovino motena do te mere, da so nastajali zastoji na nekaterih proizvodnih linijah. Na trgu se je to odrazilo prav tako v negativni smeri, saj je bilo čutiti med drugimi izdelki tudi pomanjkanje surovih ivernih plošč, kar se je verižno negativno odražalo v pohištveni industriji.

Fizični obseg proizvodnje v tem kompleksu ni bil dosežen tudi zaradi prej navedenih vzrokov. Fizični obseg proizvodnje prav tako niso dosegli v DO Elkroj, Kovinarstvu Ljubno in v DO Turist Nazarje.

Povečanje industrijske proizvodnje se je v pozitivni smeri odrazilo le pri TOZD MGA Nazarje, TOZD Kemija Mozirje in TOZD-u Gradbenik Ljubno. Tu so bili vloženi dodatni napori za boljše gospodarjenje in uspehi so vidni v vseh pokazateljih. Tako je TOZD- u Gradbenik Ljubno uspelo tudi sanirati lansko leto nastalo izgubo.

Izguba se je v I. trimesečju razpolovila glede na enako obdobje lani, kljub temu pa je dosegla raven 9.878 tisoč din. Z izgubo so poslovali: DO VEZ Mozirje, TOZD Gozdarstvo Luče in TOZD Transport in gradnje Nazarje. DO, ki so v tem obdobju poslovale z izgubo zaposlujejo 281 delavcev to je 8% vseh zaposlenih v gospodarstvu naše občine.

Na področju negospodarstva beležimo dokaj ugodne rezultate, še vedno pa je negativno poslovala občinska zdravstvena skupnost, ki izkazuje 6 milijonov din nekritih prihodkov in ima velike likvidnostne probleme, ki so posledica še vedno prisotnega indeksiranja porabe na enako obdobje lanskega leta (zvezni predpis). Ostale skupnosti s področja družbenih dejavnosti izkazujejo tudi presežke. Za stabiliziranje takšnega stanja so se obremenitve v mesecu maju 1984 znižale v povprečju za 2%, ob tem pa vprašanje sanacije razmer na tem področju ostaja še vedno nerazrešeno.

DARJA DOBOVIČNIK
Komite za gospodarstvo in planiranje

Priznanja zbornice

Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica v Titovem Velenju je sklenila podeliti letošnja priznanja najzaslužnejšim gospodarstvenikom svojega območja.

Najvišje priznanje, zlato plaketo je prejel Elkroj iz Nazarij. To visoko priznanje so kolektivu namenili za izredne gospodarske uspehe. Izmed naših občanov so prejeli odličja:

Častno plaketo:

Miklavc Francu, predsedniku IS SO Mozirje, za širitev sodelovanja s SŠGZ in njegovo delo ob ustanovitvi SŠGZ

Strašek Bogomiru, sekretarju OK ZKS Mozirje, za širitev sodelovanja s SŠGZ in delovanje v organih SŠGZ v prejšnjem mandatu

Diplomo SŠGZ:

Vrhovnik Antonu, IPO ZKZ Mozirje, za zasluge in dosežke pri razvoju gospodarstva ter delovanje v organih SŠGZ

Planovšek Kristijanu, vodja TOZD Iverna, za zasluge in dosežke pri razvoju gospodarstva

Gabrovec Rudiju, IPO LB TB Velenje, za aktivno delovnje v organih SŠGZ

Kaj je narobe s prometnimi zvezami

Čeprav je bil namen osvetliti nekatere težave s katerimi se srečujejo učenci in dijaki na poti v šolo in domov, je razgovor v Nazarjah načel širši krog vprašanj okoli prometnih zvez in v zvezi z njimi o pojavih, ki jih je veljalo orisati. Mladinci so pripravili okroglo mizo o teh vprašanjih, želeč pri tem opozoriti na okoliščine, ki kličejo po hitrih ukrepih.

Pokazalo se je, da so največje težave na dveh progah, Mozirje—Titovo Velenje in Gornji grad—Celje. Mladi so na nje opozarjali že večkrat, naš glavni prevoznik zanje ve, vendar pa seveda zahteva določene podatke o upravičenosti dodatnih prevoznih sredstev. Žal pa šole pri teh prizadevanjih niso hotele sodelovati, čeprav so od njih zahtevali podatke o vozačih, jih niso dobili. Pričakovati bi bilo, da prizadete šole pokažejo za vprašanja prevozov njihovih učencev več razumevanja, kar bi bilo razumljivo, vendar pa imajo glede tega gluha ušesa. Vsaj tako je izzvenela razprava v Nazarjah. Predvidevajo, da bi v okviru Izletnika ustanovili svet vozačev, ki naj bi sproti opozarjal na nastale težave. To bi verjetno bil dober način medsebojnega sodelovanja.

Spregovorili so tudi o delavskih prevozih in tistih na rednih progah. Žal pa niso razpolagali z ustreznimi podatki, zato so govorili le okvirno, kar seveda ne more zagotoviti ukrepanja na boljše. Glede zveze z Logarsko dolino so zatrdili s strani Izletnika, da bodo poleti uvedli še eno zvezo iz Celja, odkoder bi naj avtobus odpeljal že rano zjutraj, vračal pa bi se pozno zvečer. Ob tem so govorili tudi o slabi turistični ponudbi v sami Logarski dolini, saj je jasno, da avtobusne zveze niso bistvene, pač pa mora temu slediti še dobra ponudba, oziroma obratno! Torej, privlačna ponudba bo pogojevala več avtobusnih zvez, saj bo tako tudi več potnikov.

Opozorili so tudi na neustrezno vedenje voznikov, včasih pa tudi učencev. To seveda zaostruje odnose med prevozom. Zamujanje voznikov so ocenili kot vzrok za negodovanje potnikov. Prav bi bilo, da mladinci sami vplivajo na tiste vrstnike, ki se obnašajo objestno in povzročajo negodovanje med starejšimi potniki. Tiste pa, ki namerno poškodujejo opremo avtobusov, pa bi morali dosledno kaznovati.

Okrogla miza je bila poskus javnega dogovora in je kot taka dobro uspela. Žal pa je manjkalo oprijemljivih podatkov, sodelovanja krajevnih skupnosti, ki bodo morale skupaj z občino v bodoče storiti kaj več, tudi v tej smeri.

Revija zborov

Na letošnji občinski reviji, štirinajsti po vrstnem redu, je sodelovalo le 6 pevskih zborov iz teritorija naše občine, od tega štirje ženski, eden moški in eden mešani pevski zbor. Kot sedmi se je predstavil ženski pevski zbor DPD Griže, ki je bil kot gost povabljen iz sosedne občine Žalec, kjer je zborovsko petje zelo cenjeno, razgibano in množično.

Vsi zbori so bili za svoj nastop dobro pripravljeni, primerno upeti in intonančno ubrani, zlasti tisti, ki vadijo redno skozi vse leto.

Ob boljših pogojih dela in z večjo zavzetostjo pevcev pa bi se seve dalo napraviti še več.

V primerjavi z lanskim letom, ko je na reviji sodelovalo 10 pevskih zborov, se je torej njihova udeležba na tej reviji zelo skrčila, opazno pa je tudi zmanjšanje števila pevcev v posameznih zborih.

Ta usip zborov in pevcev je ponekod posledica prehodnih, notranjih težav, drugod pomanjkanje zborovodja, tu in tam pa morda premalo razumevanja, pomoči in podpore od drugih činiteljev v kraju. Vemo namreč, da je zbor zelo lahko razpustiti, da pa ga je zelo težko ustanoviti, ga navdušiti za delo, usposobiti in ga obdržati na primerni kvalitetni ravni. Zato bo pevski zbor dobro uspeval le tam, kjer bo poskrbljeno za dobre delovne pogoje kot je zborovodja, primeren prostor, pevcem omogočeno nemoteno obiskovanje pevskih vaj, skratka kjer bo čutiti, da je zbor dobrodošel in zaželjen. Seve moramo računati tudi s tem, da stara generacija pevcev počasi odstopa in prepušča mesto v pevskem zboru mlajšim. Le žal pa je med mladimi vse premalo volje in vztrajnosti za sodelovanje v pevskih zborih. Na letošnji reviji je bil zato zelo toplo sprejet dekliški zborček iz Nazarja, ki vadi šele nekaj mesecev, a je s pridnim delom dosegel že lepe uspehe. Na lanski reviji je sodeloval podoben zborček iz Rečice ob Savinji, ki pa je, žal, letos izostal.

Morda bi bilo smotrno razmišljati tudi o močnejših zborih, v katerih bi se zbirali pevci iz širše okolice. Značilnost naše občine so namreč raztreseni majhni zaselki in kraji, ki sami ne morejo zbrati večjega števila pevcev. Več bližnjih krajev pa bi lahko zbralo in združilo pevce v večji zbor, ki bi bil sposoben predstaviti tudi zahtevnejše pesmi.

Vemo, da sodelovanje v pevskem zboru ni le razvedrilo, ampak da zahteva tudi mnogo vztrajnega, intenzivnega dela. Zaradi tega marsikateri začetnik po par vajah izgubi pogum. Za ambicioznega mladega človeka tudi ni nič kaj privlačno dejstvo, da se mora kot pevec odreči osebnemu uveljavljanju ter se podrediti in zliti v en, zborovski glas, ki postane tako rezultat skupnih prizadevanj.

Zato pa je pevski zbor najboljša šola tovarištva, enakosti in edinstva in ni slučaj, da so pevci ponavadi znani kot dobri delavci, ki so poleg svoje poklicne zaposlitve vključeni še v številne druge družbene dejavnosti in aktivnosti, saj jih odlikuje pridnost, vestnost in čut odgovornosti. Plačilo za njihov trud pa je večinoma le osebno zadovoljstvo, veselje in notranja sprostitev ob lepi pesmi in uspešnem nastopu.

Naj velja torej vsem sodelujočim pevcem na reviji tudi naše priznanje in zahvala!

—cm—

Porušeni spomenik (kužno znamenje) v Ljubiji so nanovo postavili

Kako je z dobavo lesa

Znano je pomanjkanje lesa za potrebe predelave v naši občini. Na raznih sestankih in sejah se veliko o tem govori. Včasih so razprave na pamet, včasih pa natančno dokumentirane. Vsekakor primanjkuje lesa večkrat in to seveda slabo učinkuje na izvajanje planov delovnih organizacij, ki se ukvarjajo s predelavo lesa.

Dejstvo je, da v dolini tako ali drugače živi od lesa velika večina prebivalcev, se pravi, da je večina naše industrije odvisna od količin in kakovosti lesa.

V Gozdnem gospodarstvu Nazarje je bil naš sogovornik inž. Franc Firšt, vodja tehničnega sektorja delovne organizacije.

Prosili smo ga, da pojasni zakaj so bila ozka grla v dobavi lesa naši industriji. Dalje nas je zanimalo kam gre les, ki ga obvlada GG Nazarje. Če je morda cena tista, ki zavira oddajo lesa iz zasebnega sektorja in končno kako poteka spravilo lesa sedaj.

Uvodoma je bilo treba povedati nekaj številk. V naši občini je kar 58% gozdov v zasebni lasti, če pa upoštevamo, da pokriva GG Nazarje tudi občino Titovo Velenje, potem pa je v celoti 61,5% zasebnih in 38,5% družbenih gozdov. Čistega poseka je v družbenih gozdovih načrtovanega 54.000 m^3 in v zasebnih pa 105.000 m^3. Skupaj bi torej na območju GG Nazarje napadlo 159.000 m^3 lesa letno. Ob tem je treba upoštevati strukturo gozdov, saj je v družbenih kar 1/4 površin varovalnih in rezervatov, kjer sečnja ne pride v poštev. Če to upoštevamo, razpolaga družbeni sektor le z 12.695 ha proizvodnih gozdov, kar je 31,3% vseh gozdnih površin GG Nazarje. Na drugi strani pa je od vsega posekanega lesa kar 34% iz družbenih gozdov, torej so ti bolj obremenjeni, kot zasebni. Dalje je treba vedeti, da so ti gozdovi tudi v znatno težje dostopnih legah. Pri zasebnih gozdovih odpade na lastno porabo 9000 m^3 lesa. To so le iglavci, znatno več pa gre listavcev za drva in podobno.

Plan oddaje lesa v letu 1984 je skupaj 144.000 m^3, od tega 127.000 m^3 iglavcev. Kar 38% te količine odpade na družbene gozdove.

V zasebnem sektorju ne obvladujejo proizvodnje v celoti, seveda gre za povsem drugačno obliko odnosov, čeprav so v preteklem obdobju v obeh sektorjih plan izpolnili. Vse napadle količine lesa so namenili predelavi, razen 4380 m^3 listavcev, ki so jih lani izvozili. Sicer poudarja inž. Firšt, je GG Nazarje v lanskem letu plan oddaje v celoti uresničilo. Dogovorjene količine lesa so bile dobavljene porabnikom na temelju samoupravnih sporazumov, tako so okoli 691 m^3 dobili kooperanti ZKZ Mozirje, Lesna Šoštanj 7277 m^3, Glin Nazarje 101.663 m^3, od tega 92.567 m^3 iglavcev, Smreka 10.256 m^3 iglavcev, Gradbenik Ljubno 2.847 m^3, Rek Titovo Velenje 4950 m^3, Era Titovo Velenje 5086 m^3. Če bi torej iz teh številk podčrtali Glin, je ta prejel 70% vsega napadlega lesa na območju GG Nazarje. Po republiškem dogovoru mora GG Nazarje letno dobaviti Celulozi Krško 8700 m^3 iglavcev. Tako je torej GG v celoti zadostil obvezam plana. Srednjeročni plan je predvideval za lani oddajo 143.880 m^3, dejansko pa so oddali 145.684 m^3 lesa. Plan je torej presežen za 2,3%, kar gre v breme družbenega sektorja.

V GG Nazarje trdijo, da ni v njihovem interesu zadrževati količine napadlega lesa, saj skrbijo, da bi les čimprej oddali. Letošnje četrtletje poteka v družbenem sektorju spravilo zadovoljivo, zelo slabo pa v zasebnem. Lani so v tem času oddali v družbenem sektorju 14%, v zasebnem pa 24,7%, letos pa v družbenem 12,5%, v zasebnem pa le 8,4% od letnega plana. Vzroke za takšen zastoj vidijo v GG Nazarje v dejstvu, da je ogromen vetrolom opustošil del gozdov, spravilo pa je bilo zaradi še ležečega snega težko, ponekod pa nemogoče, to je posebno zaviralno vplivalo v proizvodnji zasebnega sektorja.

Začetki partizanske bolnice pod Komnom

Pod naslovom SVPB „C" je dr. Virgil Krasnik—Svato napisal zelo nadrobno, kako so gradili in pozneje delali pod Komnom partizansko bolnico „Celje". Iz tega zapisa povzemamo del vsebine.

„Znašla sva se v gostem smrekovem gozdu. Iz globine gozda so zamolklo udarjali udarci sekir. Prišla sva na gradbišče glavne postojanke bolnišnice. Peter me je seznanil s tovariši delovne ekipe. Bilo je kaki 10 mož, ki jih je vodil st. vodnik Jože. Jožetu me je Peter predstavil kot upravnika bolnice. Med člani delovne ekipe so bili priučeni tesarji, mizar, navadni delavci in kuhar, po imenih: Jože, Korl, Nace, Borut, Tonček itd. Vseh imen se več ne spominjam. Od barak bodoče bolnišnice je bila gotova le kuhinja ter grobo izdelana in za silo pokrita bolniška baraka z nekaj ležišči. Po kratkem oddihu in pomenku z vodjo in ostalimi člani ekipe sva s Petrom nadaljevala pot. Obiskala sva še postojanko za lahke ranjence, ki je bila v glavnem že dograjena v smrekovem gozdu nekoliko nižje in vzhodno, kakšne pol ure hoda od centralne postojanke proti Ljubnem.

Postojanko je predstavljala le večja baraka, katere sprednja, daljša stran je bila odprta. Za ležišča ranjencev in osebja postojanke so bile postavljene prične nad podom in v enem nadstropju. Za kuhinjo je služilo navadno improvizirano ognjišče na prostem, ki je bilo z otesanimi bruni zaščiteno pred vetrom in pokrito s smrekovim lubjem. V tej postojanki je bilo prostora za okrog 35 ljudi. Od tu me je Peter vodil še do javke bolnice, ki je bila pri hlevu kmeta Tratnika na Tratah nad Ljubnem. Tu se je nahajal tudi že zametek intendanture odnosno ekonomata bolnišnice, ki ga je vodil tov. Polde — po poklicu krojač. Vsi trije smo se še oglasili v hiši Tratnikovih, katerih last so bili tudi gozdovi, ki so skrivali naše postojanke, kjer smo bili gostoljubno sprejeti. Toda Petru se je mudilo dalje. Dal mi je še nekaj navodil in poudaril važnost konspiracije postojank. Pri slovesu nam je Peter obljubil, da nas bo kmalu obiskal.

Na Tratah sem ostal sam s Poldetom. Začutil sem na svojih ramah težko breme in zavedal sem se, da me čaka zelo zaupno in odgovorno delo, ki ga bom moral dovršiti s tovariši čimpreje, da bo pravočasno nared vse potrebno za sprejem in zdravljenje ranjencev. Točasno pa razen izredno dobre volje zvestih in pridnih rok tovarišev, nekaj orodja in lesa v gozdu nismo imeli ničesar drugega, kar bi potrebovali. Vrnil sem se na gradbišče glavne postojanke bolnice. Že med potjo sem začel snovati načrte za dograditev, opremo, ureditev in oskrbo postojanke z vsem potrebnim, da bo bolnišnica izpolnila v danih prilikah svoj namen kar najpopolnejše.

Požrtvovalnost, vztrajnost in iznajdljivost vse delovne ekipe, posebno pa vodnika Jožeta, intendanta Poldeta ter poznejšega komisiarja bolnice Naceta, so omogočile, da smo v nepričakovano kratkem času zgotovili bolniško barako, postavili posebno barako za rekonvalescente in osebje postojanke, zgradili in uredili barako za operacije, improvizirali postajo za razuševanje in uredili stranišča. Ko smo bili s tem gotovi, smo se lotili še drvarnice in pralnice in postavili smo še malo upravno barako bolnišnice. Gradnjo barak, ki so bile vse izdelane iz posekanih in otesanih smrek v gozdu postojanke in pokrite z deščicami (šinkelni), je vodil vodnik Jože. Z okni, pečmi in sličnim, kar na licu mesta v postojanki nismo mogli narediti nas je oskrbel tov. Polde preko skrbnih in zanesljivih terencev, ki jim je bil vodja tov. Adam. Istočasno z delom ekipe sem zrisal načrte in skice za vso potrebno opremo operacijske barake in ostale kirurške pripomočke, kar je mizar,

Dr. Virgil Krasnik—Svato

katerega ime mi je ušlo iz spomina, izdelal v postojanki zelo precizno in lično. Improvizirali in pripravili smo tudi vse potrebno za sterilizacijo obvezil, operacijskega perila in instrumentov. Polde je medtem pripravil rjuhe, odeje in slamnjače ter sešil po mojih skicah tudi vse potrebno operacijsko perilo. Dobili smo celo snežno belo padalsko svilo, s katero smo obložili strop in stene operacijske barake. Pravočasno sem dobil s terena tudi nekaj instrumentov, v glavnem pa svoje instrumente iz trbovljske bolnišnice, ki sem jih poslal na teren iz Trbovelj že pred odhodom v partizane. Obenem pa so terenci pridno zbirali in nam pošiljali potrebna zdravila, razkužila in obvezila. Dobili smo tudi eter za narkozo v pločevinastih lončkih in že zgotovljene mavčeve povoje."

Občane vabimo na otvoritev spominskega obležja za bolnico „Celje" v nedeljo, 20. 5. 1984 ob 10. uri pod Komnom (Ljubno).

Spominsko obeležje partizanski bolnici

Ljubenski borci so se odločili urediti na mestu kjer je med vojno stala partizanska vojaška bolnišnica (SPVB „Celje") spominsko obležje. Na skali je sicer bila spominska plošča, ki pa seveda ni dovolj izpričala velikega pomena bolnice v vojnih časih.

Pri ZB NOV Ljubno so postavili gradbeni odbor, ki ga je prizadevno vodil Rok Klemenšek. Delo odbora ni bilo lahko, saj je v sedanjem času težko zagotoviti sredstva za tovrstne naložbe, vendar pa so številne delovne organizacije upoštevale, da gre za pomnik revoluciji in človečnosti hkrati. Tako je odbor uspel najti razumevanje v kolektivih, pohvaliti pa gre številne kmete na območju Ljubnega, ki so prispevali bodisi v lesu, bodisi v denarju.

Arhitekt Jagrič iz Celja je izdelal načrt za spominsko obeležje, ki bo po svojem izgledu prava posebnost. Ker je bolnica obsegala precej zgradb, bo vsaka nakazana z lesenim portalom in napisom, ki bo pojasnil kaj je tod stalo. Tudi pokopališče bo označeno na podoben način. Tam kjer je stala operacijska baraka, pa bo tudi sedaj lesena uta v kateri bodo posnetki zdravnikov in osebja, ki so delali v bolnici.

Otvoritev spominskega obeležja pod Komnom nad Ljubnem bo v nedeljo, dne 20. maja 1984 ob 10. uri. Udeleženci se bodo zbrali na kraju obeležja ali pa pred šolo na Ljubnem, če bodo želeli uporabiti skupni prevoz. Zbirališče je do 8. ure, za nekdanje borce pa je zbirališče pred hotelom Planinka ob 8. uri, velja za tiste, ki ne bodo koristili lastnega prevoza. Planinci celjske regije pa že vrsto let prirejajo pohod na Travnik in počastijo spomin bolnici pod Komnom.

Slovesnost bo povezana s kulturnim sporedom, ki ga bo pripravila šola na Ljubnem in domači pevski zbor.

Cerkveni rop

Kdor pozna lepo in privlačno cerkvico sv. Primoža in Felicijana nad Gornjim gradom bo razumel ogorčenje krajanov, ko so ugotovili, da je bilo v cerkev vlomljeno in da so bili ukradeni predmeti izredne kulturne in zgodovinske vrednosti. Organi pregona so prevzeli preiskavo, ki pa bo zelo zahtevna, saj domnevajo, da je bilo vlomljeno v času med 17. 3. in 22. 4. t.l. Tako je dejanje časovno odmaknjeno, zato je pregon storilcev težji, oziroma preiskava je otežkočena. Vendar pa so nam na milici v Mozirju povedali, da bodo z vsemi razpoložljivimi sredstvi poskušali stvar razvozljati.

Mnogo je podobno oddaljenih cerkva v naši občini, zato je potrebno, da pri varovanju tega kulturnega in zgodovinskega bogastva sodelujemo vsi, pač vsak po svoji moči. Ne more nam biti vseeno, da se ti zakladi ropajo, poškodujejo ali uničujejo. Kulturni spomeniki so naš ponos in dokaz omike. Kar so nam očetje ohranili, moramo varovati naprej. To ne velja le za cerkve, velja tudi za vrsto drugih spomenikov, od starih nagrobnih križev, do križev na poljih in spomenikov iz NOB.

Šola je draga, predraga, da bi lahko podcenjevali primer nad Gornjim gradom. Jutri se lahko kaj podobnega pripeti drugje, vedeti moramo, da so predvsem v tujini središča prekupčevalcev s starimi umetninami in zgodovinskimi predmeti. Sem sodijo tudi listine.

Vse to narekuje v nas vseh dolžnost čuvanja dediščine, čuvanja naših pomnikov, pa bil tak ali drugačen.

Ne podcenjujmo ljudi, ki se preveč z zanimanjem vrtijo okoli kakšnih naših starin, tudi med našimi ljudmi so taki, ki pomagajo raznim prekupčevalcem in zbiralcem do vrednih predmetov, ki spadajo v našo kulturno dediščino, zato bodimo pozorni!

Raziskovalna dejavnost

Dejavnost občinske raziskovalne skupnosti Mozirje se je v večji meri razmahnila šele po letu 1981 in menimo, da so določeni rezultati že vidni in sicer od raziskovalnih nalog kot so:

Železova kislica izpod Olševe (doc. dr. Janez KRAŠEVEC)

Mineralne surovine na območju občine Mozirje (Geološki zavod Ljubljana)

Proučevanje prehranskih dejavnikov, ki povzročajo napake mleka (Vet. postaja Mozirje in Biotehnična fakulteta Ljubljana)

Optimalizacija sistema molže z vidika prihrankov energije in povečanja storilnosti (ZKZ Mozirje in Gorenje DO Raziskave in razvoj)

Študija o možnosti ogrevanja Nazarij (Gorenje — Glin)

Energetska zavesa (Gorenje DO Glin in DO Raziskava in razvoj)

Impregnacija lesa (Gorenje DO Glin in DO Raziskave in razvoj)

Raziskovanje gozdne vegetacije (GG Nazarje in SAZU Ljubljana)

Mozirje 2000 (SO Mozirje in RC Celje)

Gojenje rumenega svišča v Zg. Savinjski dolini (LEK Ljubljana)

do izvedbe mladinskega raziskovalnega tabora v Lučah, ki ga je organiziral Zgornjesavinjski študentski klub v okviru dejavnosti „Gibanje — znanost mladini". Tabor bo opravljal zastavljene naloge 3 leta, vključuje pa po cca 60 udeležencev, ki delajo na 10 področjih širše obdelave višinskih kmetij.

Nadalje je raziskana jama na Loki, ki so jo raziskali jamarji iz Prebolda in bo lahko dobro in lepo dopolnilo turistične ponudbe naše doline.

In ne nazadnje je od lanskega leta tu še Raziskovalna postaja v Šmihelu, ki je prva takšna postaja v Sloveniji.

Postavila pa jo je Slovenska akademija znanosti in umetnosti Ljubljana.

Kolikor lahko ugotovimo, da je raziskovalnih nalog kar precej in tečejo nekatere od njih še v letošnjem letu (tako, da novih letos ne bomo mogli sofinancirati) pa posvečamo inovacijski dejavnosti še vedno premalo pozornosti. Prav tej dejavnosti bomo morali v naprej dati več pudarka, bolj vzpodbuditi delovne organizacije, ki bi morale biti za tovrstno dejavnost živo zainteresirane, v ORS pa tudi ponovno uvesti (kot v letu 1982) občinske nagrade najbolj uspešnim inovatorjem leta.

Človek ni stroj, ki ga moramo le priklopiti na energetski vir in dela. Oblikovanje človeka je dolgotrajen proces, ki se začne že v ranem otroštvu. ORS Mozirje je zato letos začela z akcijo, ki naj k raziskovalnemu delu začne navajati tudi že mladega človeka — osnovnošolca in v njem vzpodbudi zavest in sposobnost dobrega opazovalca okolja v katerem živi in logičnega misleca, ki zna pojave in dejstva medsebojno povezovati ter na podlagi le-tega priti do določenih zaključkov in sklepov, ki so nato izhodišče k boljšemu.

R. K.

Kurirčkova pošta

Pri spomeniku borcem NOV na Gneču so se srečali pionirji iz Šaleške in naše doline, da bi skrbno predali kurirčkovo torbico. Zbralo se je veliko ljudi, tako krajanov, kot tudi nekdanjih borcev iz obeh dolin.

Uvodne misli je povedal predsednik ZB NOV Mozirje Jože Mejač, ki je poudaril velike žrtve zadnje vojne in zločinskega okupatorja. Obudil je spomin na trnjevo pot XIV. divizije pred 40 leti in pozval mlade, da ohranjajo spomin na vse te dogodke, ki naj bodo trajno v opomin! Mladina je pripravila kratek, vendar lep kulturni spored, borci pa so s prapori popestrili spominsko prireditev in srečanje mladih kurirčkov.

Predaja kurirčkove pošte je potekala varno in prisrčno na Gneču.

Obetavno sodelovanje Luče — Solčava

Krajevni skupnosti Solčava in Luče sta med slabše razvitimi v naši občini, zato imata tudi razne skupne brige okoli napredka tega predela doline. Zdi se pomembno, da se zaradi tega skupno lotevajo razreševanja vprašanj, ki zaposlujejo krajevno samoupravo v tem delu občine. Zato sta se sestala sveta obeh skupnosti pri Rogovilcu in po temeljiti razpravi sprejela med drugimi tudi tele sklepe:

Kmetijstvo mora dobiti v naših KS mesto, ki mu pripada. Od kmetijske zemljiške skupnosti zahtevamo doslednejše izvajanje zakona o kmetijstvu. ZKZ naj pospeši delo na področju preusmerjanja kmetij in daje vso podporo mladim kmetovalcem na višinskih kmetijah. Opuščene kmetije je treba čimprej oživiti. Nadaljevati je potrebno s posodabljanjem cest, ki so pogoj za napredek kmetijstva. Na kmetijah še naprej razvijati kmečki turizem.

V turizmu moramo izkoristiti obstoječe gostinske kapacitete v Solčavi in Logarski dolini in hkrati smotrno širiti dejavnost. Turizem je perspktivna gospodarska panoga, zato jo moramo razvijati v zgodnjem delu doline še posebnej v Logarski dolini, kjer bo imela s tem celotna Zgornjesavinjska dolina finančni učinek. Združiti je treba gostinske lokale ZKZ, Turista in Izletnika. V obstoječe objekte je vložiti nekaj sredstev za obnovo. Nosilca te dejavnosti je IS SO Mozirje že imenoval. Turist bi se moral kadrovsko okrepiti. Turistična društva naj dobijo več sredstev za svojo dejavnost. Postati morajo načrtovalci in organizatorji ponudbe, ki turistu zagotovi ugodnejše bivanje in aktivni odmor. Avtokamp v Logarski dolini mora zažitveti letos. Obe KS bosta še naprej skrbeli za čisto okolje. Planinske poti morajo vzdrževati planinska društva. Celotno življenje in delo je potrebno podrediti turizmu in ljudi vzgajati v tem duhu. Smučarske vlečnice naj bodo dotirane iz sredstev TKS.

KS Solčava bo naročila pri DO „Smreka" Gornji grad avtobusne čakalnice, da bodo te enake v obeh KS.

Očiščevalna akcija mora potekati istočasno v obeh KS. Vsako leto bo to aprila, za točen datum pa se bomo sproti dogovarjali. Skrb za čisto okolje je naša stalna naloga.

Ponovno opozarjamo pristojne na občini in avtobusne prevoznike, da morajo vzpostaviti avtobusno progo iz Celja in Ljubljane ob nedeljah, kot je bilo pred ukinitvijo.

Ne strinjamo se z načrti za gradnjo turističnega naselja v Mozirju, ker še Golte niso izkoriščene. V času velike odgovornosti moramo vsako investicijo dobro proučiti.

Obrt je treba razvijati tako, da bo zaposlila čimveč mlade delovne sile. V Lučah in Solčavi moramo dobiti obrtni coni. Mlade ljudi je treba usmerjati v storitvene obrti. Pristojni na občini naj pospešujejo drobno gospodarstvo načrtno in dolgoročno. KS Luče in Solčava morata dobiti radiomehanika, avtomehanika, elektro obrt, čevljarja, obrtnika za popravljanje kmetijskih strojev itd.

Industrija mora prodirati v naše KS. Odločili smo se za manj hrupne in umazane obrate.

Od pristojnih organov občine zahtevamo, da pospešijo sprejem prostorskega, urbanističnega in zazidalnega načrta za obe KS, s posebnim poudarkom za Logarsko dolino. Razvojni načrti morajo biti predpogoj za dolgoročni razvoj naših KS, saj bomo edino tako smotrno vlagali v tiste gospodarske panoge, ki omogočajo največji razvoj in napredek.

Osnovna šola Luče s podružnično šolo v Solčavi ima velike finančne probleme, ker se OIS drži republiških normativov za financiranje, ki izhajajo iz oddelka. Ker je šola mala po oddelkih in velika po objektih, ne more pokrivati vseh stroškov. Problem je tudi v kadrovski zasedbi, ker ni mogoče zaposliti novih prosvetnih delavcev, ki bi strokovno pokrivali vse predmete. Zavzemamo se za realno financiranje šole v Solčavi in upoštevanje specifičnih pogojev dela šole — kurjava, kuhanje hrane, elektrika .... Zavzemamo se, da šola v Lučah in Solčavi preide v COŠ.

ZKZ naj prouči možnost, da oddaljeni kmetje redijo plemensko živino, ker tako ne bodo vezani na dnevno vožnjo in oddajo mleka (pomanjkanje in visoka cena goriva). Izračuni kažejo, da se proizvodnja mleka na višinskih kmetijah za našo družbo ne izplača, zato bi naj Ljubljanske mlekarne odkup mleka opustile na takšnih terenih.

Usposabljanje teritorialcev

V centru obrambne vzgoje v Kokarjah je bilo tistega dne spet vse živo. Teritorialci so v skupinah proučevali in vadili z minometalci. Starešine pa so imeli razgovor o raznih organizacijskih vprašanjih. Vreme je bilo kot nalašč, zato tudi dobre volje med pripadniki TO ni manjkalo.

Načelnik občinskega štaba to, kapetan Franc Vuga je opisal vsebino vaje takole. Gre za vojaško usposabljanje štabov in enot TO, ki je redna oblika dela. Da bi prav vsi teritorialci v tem smislu vadili, so pripravili načrt enodnevnih vaj. Vsebina vaj pa je tako taktična, kot tudi z orožjem. Bistvo usposabljanja je širina, ki temelji na načelih našega splošnega ljudskega odpora, se pravi teritorialci delujejo ob največji možni podpori prebivalstva in skupaj z njimi. Prav takšen način dela zahteva v marsičem drugačne pristope, ki so včasih manj podobni „vojaškemu drilu", pač pa so v bistvu vseljudski. Skratka povezanost TO s prebivalstvom je temelj njihovega delovanja.

Del enot TO se bo še posebej usposobil za naloge v obmejnem območju, kar je v naši občini še posebno pomembno, saj imamo kar dolgo črto državne meje. Druge enote bodo tudi letos imele skupne vaje s pripadniki JLA in milice. Gre za vaje v veščinah protidiverzantske dejavnoti. Starešine TO se seveda še posebno temeljito izobražujejo v šolskih središčih armade. Velika pozornost se posveča vajam za štabno delo. Delo starešin je seveda izredno zahtevno.

Posebnost vaj je tudi v tem, da na njih sodelujejo tudi mladinci-prostovoljci, kar pomeni zahtevno sodelovanje s strani mladih.

Naprave centra v Kokarjah sicer koristijo tudi v vojaške svrhe, vendar pa z njimi upravlja občinska zveza tabornikov iz Celja. Ob tem velja ugotovitev, da je okolje zelo zanemarjeno, zgradbe propadajo in prvi videz zbuja vtis splošne zanemarjenosti. Verjetno bo potrebno bolj skrbno varovati premoženje in okolje, če naj bo to spet primer reda in urejenosti, kot je center nekoč bil.

Med vajami teritorialcev v Kokarjah

Ogled razstave o kulturnih, naravnih in zgodovinskih spomenikih je bil zelo zanimiv, tako je ujela kamera obiskovalce na dan otvoritve.

Razstava, ki ni le to

V prejšnji številki smo opozorili na razstavo, ki jo je pripravila naša kulturna skupnost v Galeriji Mozirje, uredil pa Zavod za spomeniško varstvo iz Celja. Ob otvoritvi so se lahko prvi obiskovalci prepričali, da gre tokrat za prikaz naše kulturne, zgodovinske in naravne dediščine, na način, ki hkrati uči! Torej ni zgolj paša za oči, je tudi hkrati šola, opozorilo in pojasnilo. Večkrat smo že naštevali škode, ki jih povzročamo z nepremišljenim ravnanjem v okolju, grobimi posegi v naravne danosti in poškodovanjem spomenikov vseh vrst. Gradivo, ki je na ogled, pa skuša predstaviti, kaj so v resnici spomeniki, kaj je dediščina za katero smo dolžni skrbeti. Končno ne gre prezreti dejstva, da je rod rodu dolžan ohraniti prvobitnost v vsakem pogledu. Saj narod brez kulturne dediščine ni kulturen, ni civiliziran.

Iz besed direktorice celjskega zavoda za spomeniško varstvo smo lahko razbrali veliko skrb, ki se naj posveča kulturni dediščini, seveda pa zavod sam tega ne zmore, saj je nemogoče, da bi nadzorovali početje vsakogar v občini, ko gre za prenovo stavb, ko gre za urejanje okolja, ko gre za samovoljno pozidavo in podobno. S primerno srčno kulturo v sebi, bi ljudje lepše ravnali z dediščino prednikov. Torej uničevalce vsega lepega, plemenitega in večnega.

Razstava je zajela gradivo po vsebini: naravne znamenitosti, kulturna krajina, arheologija, naselbinska kultura, entologija, tehnični spomeniki, umetnostni spomeniki, zgodovinski spomeniki. Pri tem so sodelovali tile delavci zavoda: Manca Žolnir, Alenka Kolšek, Alenka Vogrin, Milena Hazler—Papič, Vito Hazler, Anka Aškerc, Bogdan Badovinac in Dunja Gorišek. Gre za strokovnjake iz različnih strok, ki so pri delu zavoda potrebne. Obiskovalcem je na voljo tudi katalog, ki ga je omogočila Kulturna skupnost Mozirje, vsebinsko pa so ga pripravili strokovnjaki zavoda. Uvodne misli je podal dr. Ivan Stopar. Katalog je poljudno pisan in bo kot tak lahko služil ljudem v poduk in za spoznavanje pomembnosti ohranjanja kulturne dediščine.

Splošni vtis na razstavi je zelo dober, kar so potrdili brez izjeme vsi dosedanji obiskovalci. Prvič, da je v dolini videti kaj takega. Pa je prav sedaj čas da spoznamo nekatere podrobnosti iz tega področja, saj se pripravlja zakonsko varstvo kulturne dediščine v občini. Odlok sam pa je lahko zelo papirnat, če njegove zapovedi ne bomo poznali, ali, če ne bomo znali razlikovati, kaj sodi v pozabo, kaj pa moramo ohraniti in varovati.

Kulturna skupnost Mozirje si je zadala zahtevno nalogo pripraviti manjše razstave tega gradiva tudi po posameznih krajevnih skupnostih, saj bi na ta način prenesli spoznanje in znanje v vsa območja naše občine. Naloga ni lahka, vendar bo s pomočjo šol in njihovih kolektivov lahko uresničena. Predvsem mladina bi morala spoznati vse podrobnosti ohranjanja tovrstne dediščine, končno pa bi morali prav vsi ravnati po načelih kulturnega naroda in poskrbeti za varstvo bogastva, ki ga imamo v naših spomenikih, posebnostih in zanimivostih.

A. V.

Gorska reševalna na Golteh

Ko so decembra lani gorski reševalci celjske postaje odprli svoje zavetišče na Mozirski planini (pod Goltmi) so obljubili pripraviti več strokovnih tečajev za reševalce iz vrst mladih. Zavetišče naj bi služilo njihovi službi in izobraževanju.

Gorska reševalna služba, postaja Celje je torej največ z lastnim delom postavila na mestu, kjer je nekoč stala stara planinska koča svoj lep, vendar skromen dom. Letos so pozimi, kot že vrsto let poprej skrbeli reševalci za smučarje na Golteh. Prvič so lahko dežurni reševalci prebivali v prijetnem zavetišču. Kot je povedal načelnik Stane Veninšek, so vsako soboto in nedeljo, pa tudi sicer po potrebi, na Golteh bili 4 reševalci in zdravniki. Zanimivo je, da letos ni bilo glede na število smučarjev, večjih ali številnih nesreč. To je prepričljiv dokaz, da so bila smučišča dobro pripravljena, vsaj v glavnem je bilo tako. O sodelovanju gorske reševalne z delavci na Golteh, je načelnik Veninšek povedal le najboljše. Dobro sodelujejo in pomagajo si medsebojno. Vedeti je treba, da reševalci delajo ljubiteljsko, torej svojega dela ne dobijo plačanega, le skromno nadomestilo za hrano prejmejo.

Pozimi so imeli v zavetišču dva tečaja. Tako se je začelo strokovno usposabljanje mladih reševalcev. Za tekoče leto imajo kar zahteven načrt dela. Okolica je seveda zelo primerna za njihove vaje in kot pravi Veninšek, je med mladimi zelo veliko veselja do alpinizma, ki je seveda temelj za reševalno dejavnost. Vsak reševalec mora biti vešč alpinističnih veščin, sicer se v težkem in zahtevnem terenu le slabo znajde. Na sploh pa zahteva ta dejavnost visoko človečansko zavest in ljubezen do gorskega sveta. Reševalci bi želeli kar največ mladih privabiti iz Gornje Savinjske doline, saj jih tu tudi potrebujejo. Vabilo je torej zelo prijazno, morda bo imelo uspeh!

Ko govorimo o gorskih reševalcih iz Celja in drugod v tem predelu, potem seveda ne moremo mimo osebnosti Staneta Veninška. Ne le da je 33 let reševalec in od tega 30 let načelnik, tudi sicer je središče dejavnosti na sploh. Njegov delež pri gradnji zavetišča je bil ogromen, to mu priznajo vsi, ki vedo, kako je ta zgradba nastajala. Nič ne želi o tem govoriti, ker smatra, da je za vse njegovo delo odgovor v tem, da neskončno ljubi gorski svet in planinstvo.

ŠTUDENTSKI RAZISKOVALNI TABOR ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

Nadaljujemo objavljanje poročil delovnih skupin na prvem študentskem raziskovalnem taboru Zgornja Savinjska dolina 83, ki je bil v Lučah in njihovi okolici. Obenem prosimo vse bralce, da nam kakršna koli nestrinjanja, predloge za izboljšave in predvsem pripombe na objavljena poročila posredujejo na naslov: ZOTKS — Gibanje Znanost mladini, Lepi pot 6, 61000 Ljubljana (za raziskovalni tabor Zgornja Savinjska dolina). Vsega tega bomo neizmerno veseli, saj nam bo vodilo za naprej in bo omogočilo izboljšave naslednjih taborov. (Seveda tudi letošnjega, ki bo v začetku julija prav tako s sedežem v Lučah.) Za pošto že vnaprej lepa hvala.

PETER WEISS

Arhitektura Zgornje Savinjske doline

Človek se je od nekdaj zgledoval po drugih, sprejemal in prevzemal je izkušnje in znanja z različnih področij. Vendar je pri vsakem delu dodal nekaj svojega. Tako je vedno šlo pravzaprav za svojevrstno razlaganje obstoječega. Po podobni poti je potekal razvoj tudi v Zgornji Savinjski dolini. Raznovrstni vplivi v preteklih obdobjih so danes znani in predvsem očitni. Tukaj najprej mislimo na filozofske, politične in ekonomske vplive, ki so svojevrstno pobarvali ostale veje in arhitektekturo, gradbeništvo itd.

Dejstvo je, da so anonimni arhitekti tega območja bili produkt svoje okolice; znali so jo izražati z materiali in z arhitekturo. Gre pravzaprav za zrcaljenje, prenašanje ali materializacijo določenih duhovnih dobrin. Očitno je, da je ta proces zapleten in zahteva podrobno analizo, čeprav običajnorečemo, da je spontan, vemo, da stvari niso nastajale slučajno.

Gre namreč za analitičen pristop k vrednotenju širšega prostora, za ocenjevanje in razlago kulturne krajine. V ta namen smo zbirali podatke in jih zbrali in poenotili, kajti le tako urejen material lahko da pravilno sliko prostora. Pri zbiranju podatkov so nam bili zelo pomembni stiki z domačini. Nismo imeli vnaprej izdelanih vprašanj. S spontanimi pogovori smo vzpostavili stik z domačini. Na ta način smo ogromno izvedeli. Slika, ki smo jo uspeli dobiti, je na nek način temelj in izhodišče za nadaljnje delo. Iz nje je razviden razvoj osnovnega tipa domačije, iz nje se da razbrati, kako deluje njen organizem.

Sistematično smo nabirali elemente in informacije. Uredili smo jih v banko podatkov, tako da lahko sestavimo iz tega materiala čim več kompletnih slik o obravnavanem prostoru oziroma da s pomočjo podatkov lahko odgovorimo na mnoga vprašanja, ki se nam postavljajo verižno sama od sebe.

Zasledili smo nepretrgan razvoj tega področja v preteklosti, registrirali smo ga in nekatere detajle posebej obdelali. To pomeni, da je naša banka podatkov sestavljena iz osnovnih elementov, ki tvorijo njeno hrbtenico in da je ostalo še veliko prostora za materiale, ki jih bo treba šele zbrati oziroma zabeležiti.

Avtomatično se zastavlja vprašanje: Kaj je s sedanjostjo? In še bolj aktualno: Kako bomo gradili v prihonosti?

Z novejšo arhitekturo ne moremo in ne smemo biti zadovoljni, razen v redkih primerih adaptacijskih posegov, ki so narejeni s posluhom. Poskušajmo analizirati, kako je prišlo do nesporazuma.

Včasih so se dogodki in spremembe vrstili v sorazmerno počasnejšem ritmu — lahko bi rekli: v naravnem ritmu, ki ga je človek še obvladal. Čas, v katerem živimo sedaj, narekuje hitrejši tempo. Mnogo je novih elementov, ki so se pojavili in se zgostili v istem časovnem razmiku. Vse težje je priti do informacije, težko se je odločati. Vsakodnevne spremembe nudijo velike preskoke na vsakem področju in s tem se povezanost trga. Zato smo zastavili takšen koncept obdelave tega območja, ki vključuje mnoge stroke. Arhitekt mora koordinirati vse potrebne aktivnosti in odgovarjati za rezultate. Če hočemo nadaljevati in razvijati pozitivne procese, moramo znati uporabljati zbrane podatke in ves ostali material.

Kadar govorimo o projekciji v prihodnost, mislimo predvsem na združevanje preteklosti in današnjih potreb. Da bi to dosegli, moramo narediti selekcijo in potem sintezo vseh potrebnih elementov. Končni produkt — prostor in arhitektura — naj bo rezultat dela po metodologiji, ki si jo je arhitekt izgradil. Takšna arhitektura bo potem avtorsko, umetniško delo in bo obenem vsebovala vse tiste elemente, ki so ji potrebni, da izrazi svoj namen, funkcijo, svoje bistvo. Mislimo, da je treba graditi „živo" arhitekturo, to je tisto, ki naj bi nosila sporočilo časa, v katerem je nastala. Iz tega izhaja da metodologija ni recept niti šablona, ampak da je prilagodljiv koncept, ki se spreminja v kontekstu časa. Končno vsi procesi in vse priprave zahtevajo določen čas. Z dobro organizacijo dela jih je mogoče skrajšati.

Vse faze procesa morajo biti sproti preverjane, javno predstavljene in na koncu preoblikovane, utrjene in spolizirane. Šele potem jih je treba združiti v rezultat.

Iz prikazanega je očitno, da ta rezultat sploh ne dopušča ponavljanja stare arhitekture. Vsebuje odgovore na današnje potrebe, upošteva znanstvene, tehnične in tehnološke dosežke. Obenem naj bi naša arhitektura ohranila vse kvalitete bogate dediščine: pomen, domačnost, človeško merilo, harmonijo....

Dobro, kvalitetno arhitekturo množice zaznavajo kot takšno, jo sprejmejo ali ne in jim je ni treba razlagati. Arhitekturo naj razčlenjujejo strokovnjaki, da bi jo lažje analizirali in izboljšali ali pa se iz nje čim več naučili.

ZLATKO FILIPOVIĆ

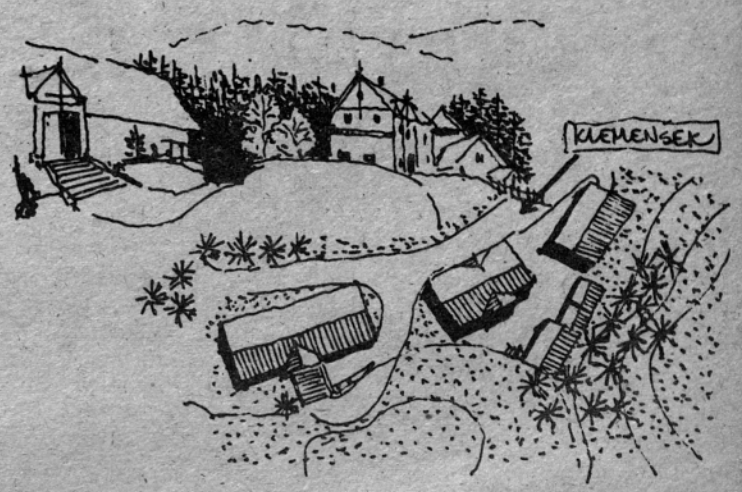

Iz skicirke arhitektov

Množičnost je bila poleg ostalega odlika veličastne razstave živine

Goste je najprej pozdravil v imenu pokrovitelja predsednik SO Mozirje Alojz Plaznik

Mnogi stari znanci so se srečali na razstavi živine v Mozirju. Drugi z desne Franjo Lubej, zraven njega Franc Simonič in inž Cvikl

Uspeh, zasluga prirediteljev

Živinorejska razstava je bila pod pokroviteljstvom OS Mozirje, zato smo za mnenje zaprosili njenega predsednika Alojza Plaznika.

Po vojni smo imeli 6 živinorejskih razstav v dolini. Vendar pa lahko trdim, da je zadnja v vsakem pogledu prekašala dosedanje. Res je tokrat bilo le govedo, vendar pa to v kakovosti, ki priča o napredku živinoreje v naši občini. Sodelovali so tudi živinorejci iz sosednje velenjske občine, tako je bila razstava dejansko medobčinska. Tudi obiskovalcev še nismo toliko našteli, kot tokrat. Seveda pa ni bila nobena podobna prireditev ob udeležbi tako številnih in znamenitih strokovnjakov, saj so bili navzoči udeleženci posveta evropskega združenja rejcev rjavega goveda. Z njimi pa so bili tudi strokovnjaki iz Združenih držav Amerike in Argentine. Med gosti smo lahko pozdravili mnoge vidne strokovnjake iz Slovenije in Jugoslavije.

Posebno smo veseli poteka sporeda na razstavi, ki je vsled prizadevnosti prirediteljev tekel po predvidevanjih in kar najlepše. Glavno breme priprav so nosili delavci domače zadruge, zato jim gre vsa zahvala. Kar pa je posebno presenetilo in je po dolgih letih v Mozirju spet prišlo do izraza, namreč, nihče ob obiskovalcev ni bil nejevoljen zaradi slabe ponudbe pijače in jedače. Ponudba je bila pestra in kakovostna. Tudi drenjanja ni bilo nikjer, kar kaže na dobro premišljeno oskrbo. Vse to je zasluga mnogih zadružnikov in predvsem žena zadružnic, ki so presenetile celo z jedmi, ki spadajo med posebnosti naših krajev. Ne gre prezreti širšega sodelovanja pri pripravah. Krajevna skupnost Mozirje je poskrbela za čistost kraja, mladi zadružniki so okinčali trg in okolico z zastavami.

Gozdno gospodarstvo je poskrbelo za mlaje in jih tudi postavilo, Savinjski gaj je predstavljal vso svojo lepoto, kar gre zasluga tudi Društvu slovenskih vrtnarjev in domačemu vrtnarju Skornšku, okrasitev nekaterih mest pa je lepo opravil mojster inž. Janez Seliškar iz Ljubljane. Elkroj je prispeval blago za delovne plašče, ki jih je naredilo podjetje Mladost iz Čajetine.

Glin je posodil stavbni les za tribune, delavci Smreke so pomagali postavljati vrsto objektov in še bi lahko našteval.

Posebno priznanje gre Turistbiroju Mozirje, ki je bil osrednja točka organizacije. Tehnično sta vodila priprave Ivan Acman, dipl. vet. in inž. Andrej Presečnik iz ZKZ Mozirje. Vodstvo razstave je pripadlo inž. Francu Potočniku iz celjskega veterinarskega zavoda. Za gmotno plat prireditve je poskrbel Anton Vrhovnik, direktor ZKZ Mozirje. Tako je s skupnimi močmi razstava uspela nad pričakovanjem. Lahko torej vsem, ki so kakorkoli pomagali izrečemo vse priznanje. In ko že o tem govorimo, naj povem, da je sklenjeno podeljevanje priznanja vsem začetnikom sodobne živinoreje in zadružnim delavcem ob občinskem prazniku letos.

Tudi takle veseli prizor je bilo videti na dan otvoritve in poteka razstave v Mozirju

RAZSTAVA ŽIVINE V MOZIRJU

Četrtek, 26. aprila 1984 je bil resničen praznik Savinjsko—Šaleškega območja, ko je 45 rejcev ob prelepem vremenu na vzorno urejenem razstavišču v mozirskem Gaju postavilo pred prominentno mednarodno in domačo strokovno javnost 112 plemenskih živali rjave pasme, od tega 10 plemenskih telic in 102 kravi. Obiskovalci in ocenjevalci so lahko občudovali že precej enoten tip v zreji rjave pasme, pa primernost telesnih oblik, dovolj velik okvir živali s pretežno korektnimi in obsežnimi vimeni.

Posebej pa je treba poudariti izredno visok proizvodni nivo razstavljenih krav, saj je bilo poprečje najvišje dosežene letne mlečnosti že kar zavidljivih 6.072 kg (potrebno se je spomniti, da je na slični razstavi pred 20 leti na Rečici bila ta poprečna laktacijska mlečnost še komaj 3.676 kg). Velja še pripomniti, da je kar polovica razstavljenih krav že presegla včasih magično mejo 6.000 kg v najvišji loktaciji. Med temi so izstopale 4 krave s prek 8000 kg mleka, ena pa je celo dosegla 9.190 kg mleka z visokim odstotkom tolšče, to je 4,20% (če bi jo „prevedli" na običajno 3,8%-no mleko, je dosegla že 10.000 kg mleka v enem letu!). Naj se imenuje tudi rejca te 7-letne krave „Sora": Brinovšek Jože iz Ljubije. Kakor je bila to izredno „lepa" krava po mlečnosti (je tudi rekorderka rjave pasme v Sloveniji in Jugoslaviji), pa je mednarodna komisija živinorejcev — strokovnjakov proglasila kot šampionko razstave kravo „Java", staro 7 1/2 let z najvišjo mlečnostjo 6.856 kg, vendar bolj primerno v tipu, saj je bila višja (višina vihra 138 cm) ter dovolj obsežna in dolga, posebno pa primerna za veliko koriščenje domače voluminozne krme. Rejec te krave je Ermenc Jože iz Bočne. Pri mladih kravah in prvesnicah je padla v oči izredno visoka začetna mlečnost (saj je ena od razstavljenih živali že v 1. laktaciji dosegla 6.284 kg mleka!).

Kolekcija 10-ih razstavljenih telic sicer ni bila številna, vendar pa perspektivna za vse rejsko območje: matere teh telic so imele v poprečju 6.100 kg v najvišji laktaciji. S takimi živalmi ne bo težko prodreti vsaj na širši jugoslovanski trg plemenske živine.

Pravilna usmeritev rejcev območja, neprekinjeno rejsko delo z mlečno kontrolo ter smiselno vkrižavanje ameriškega zelo mlečnega rjavega goveda je našlo tudi svoj gospodarsko-ekonomski odraz v visoki tržni proizvodnji mleka. Savinjsko-šaleško območje je s 13 milijoni kg oddanega mleka prvo v Sloveniji po tržnosti na vhlevljeno kravo.

In na kraju: tako rejcem kakor tudi organizatorjem zreje in razstave same ter strokovnim delavcem naj bo ta pripreditev priznanje in spodbuda za doseganje še večjih uspehov. Posebno skrb bo potrebno posvetiti v bodoče čim višji prireji mleka iz domače voluminozne krme, s katero naj bi priredili od 4.000 — 5.000 kg mleka; do najvišje dedne zmogljivosti pa še s smiselno uporabo močnih krmil. Tako bo prireja mleka postala bolj gospodarna in naslonjena pretežno na krmo, pridelano na naših kmetijah.

Prof. dr. DOLFE CIZEJ

Nagrajene krave

KRAVE OD VI. LAKTACIJE NAPREJ: I. nagrada SANA, rejec: BRINOVŠEK Jože, Ljubija 27, II. nagrada SRNA, rejec: JURJEVEC Edi, Juvanje 1.

KRAVE V V. LAKTACIJI: I. nagrada BONDA, rejec: MAROLT Jože, Brezje 17, II. nagrada JAVA, rejec: ERMENC Jože, Bočna 51.

KRAVE V IV. LAKTACIJI: I. nagrada SORA, rejec: BRINOVŠEK Jože, Ljubija 27, II. nagrada BIBA, rejec: BRINJOVC Anton, Brezje 14.

KRAVE V III. LAKTACIJI: I. nagrada LINA, rejec: JURJEVEC Edi, Juvanje 1, II. nagrada VIVA, rejec: MAROLT Jože, Brezje 17.

KRAVE V II. LAKTACIJI: I. nagrada ENA, rejec: JURJEVEC Edi, Juvanje 1, II. nagrada SINJA, rejec: ZAGOŽEN Franc, Volgo 7.

PRVESNICE: I. nagrada BINCA, rejec: MAROLT Jože, Brezje 17, II. nagrada SARA, rejec: SLATINŠEK Oskar, Savina 28.

TELICE: I. nagrada MUHA, rejec: BRINJOVC Anton, Brezje 14, II. nagrada ILA, rejec: RAKUN Jože, Radmirje 24.

NAJBOLJŠA KRAVA RAZSTAVE: JAVA, rejec: ERMENC Jože, Bočna 51

Riherjev Gustl

Med vnetimi gledalci ocenjevanja živine na zadnji razstavi je bilo opaziti človeka na vozičku, ki je tik ob pregradi skrbno ogledoval živino. Mnogi so prihajali k njemu in ga pozdravljali kot starega znanca in prijatelja.

Riherjev Gustl mu pravijo v dolini, poznajo ga pod tem imenom od Soteske do Solčave. Doma je v Podvolovljeku na kmetiji Riher, sicer pa se piše Avgust Plaznik. Že kot otrok je vzljubil živino do te mere, da je pozneje, ko je še mogel, mnogo let posvetil prav živinoreji. Kot pastir je prepasel številna goveda in ovce po Špehovi planini in na Lepenadki. Nič ga ni motilo, da mu je vojna vzela zdravje, izgubil je desno nogo, še naprej je pastiroval, pod Korošico, Podvežakom in Vodotočjem, hodil po njegovih ljubljenih planinah, kot da leseni del okončine ne povzroča težav, bolečin... Kot pastir kmetijske zadruge Luče je obiskoval tečaj za mlekarje v Bohinjski Bistrici, zato je rad povedal da je pastir in „majer".

Od leta 1956 dalje je delal v zadrugi kot molzni kontrolor za območje Luč in Solčave. Ko je bilo treba uveljaviti novo govedo — rjavo živino — je posvetil tej nalogi več, kot je od človeka pričakovati. Osebno je prepričeval živinorejce, da so opuščali staro pasmo in prehajali na novo, sam je skrbel za mlado pasemsko živino, jo po dolini iskal in posredoval kmetom njegovega delovnega območja. Velika je njegova zasluga pri izbiri ovac, zato so mu leta 1964 podelili posebno odličje, že prej, leta 1955 je prejel nagrado za izredno lep trop razstavljenih ovac na razstavi v Šmartnem ob Paki.

V marsičem je bil Riherjev Gustl posebnost in pristen sin planin med katerimi je rojen in katere je povprek prehodil. Veder, vesel in zelo duhovit je bil priljubljen sogovornik mnogim ljudem. Poznal je že domala pozabljene šege, pesmi in pripovedi. Nikdar ga telesni napori niso utrudili, če je šlo za njegovo delo, prav malo je njegovih sopotnikov, ki jih je vodil po planinah, vedelo za to, da ima leseno okončino. Znan je bil po tem, da je v tropu ovac poznal vsako izmed njih, komu pripada. Ljedje vedo povedati, da so ga ovce izredno ubogale in domala razumele, skratka znal je z njimi... Pa vse to iz ljubezni do živali! Seveda bi se dalo še naštevati, kaj vse je Riharjev Gustl pomenil, kaj vse je znal.

Huda bolezen ga je privezala na posteljo že pred leti, zato s solzami v očeh obuja spomine na njegove ljubljene planine in živali. Ljudje v njegovi neposredni bližini mu lajšajo gorje in zato so mg. Jože Mermal, Jože Budna in Karl Šičko poskrbeli za prevoz Gustlna na to živinorejsko razstavo v Mozirje, ne samo za prevoz, tudi za ustrezno spremstvo! Tako so dobri ljudje ob njegovi ženi Pavli razveselili Riherjevega Gustlna s pogledom na živino in na mnoge od njegovih znancev. Poskrbeli pa so tudi za lep dan življenja invalidu, sočloveku.

VLADO MIKLAVC

Riherjev Gustl med prijatelji na razstavi živine

Za najlepšo med najlepšimi so tuji ocenjevalci izbrali kravo rejca Jožeta Ermenca. V ozadju vidimo komisijo tujih strokovnjakov.

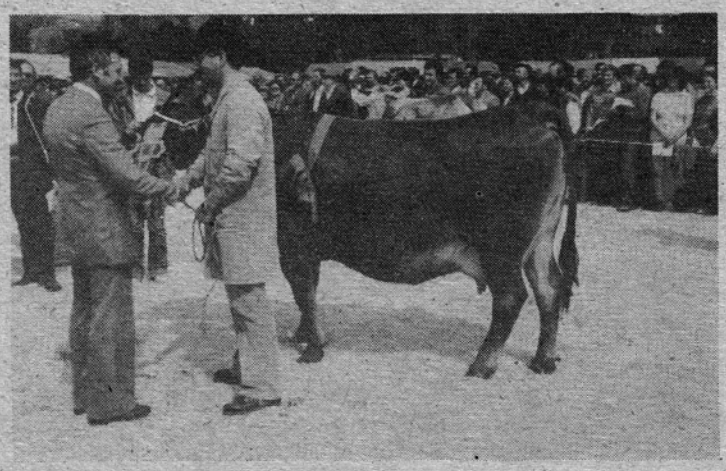

Pri predaji zvonca, kar pomeni posebno odličje

Je že bilo kaj videti na razstavi! Lepotic na pretek in veliko ponosnih rejcev, ki so dobili priznanje za trdo delo in uspeh.

Skupščina borcev NOV

Redna skupščina občinske organizacije borcev v Mozirju je bila zelo pestra in vsebinsko bogata. Poročilo predsedstva se je dotakmilo sleherne dejavnosti borčevske organizacije v občinskem in krajevnem merilu. Najprej nekaj številk. Združenje šteje 1532 članov, od teh so kot delegati prisotni številni nekdanji borci v vseh dejavnikih javnega in družbenega življenja. Na sploh je iz poročila bilo dejstvo, da nekdanji borci po svojih močeh zelo prizadevno sodelujejo v vseh smereh našega razvoja.

Povzemamo iz poročila dobesedno tisti del, ki govori o socialni varnosti borcev, saj je prav na to vprašanje vedno znova slišati pripombe.

„Kljub izvršenem velikem delu, ki sta ga predsedstvo in občinski odbor opravila z vsestransko pomočjo področnih odborov enot s stanjem nismo zadovoljni. Rezultati mer za gospodarsko stabilizacijo zaradi zunanjih vplivov in nenazadnje zgrešene politike izvajalcev varstva borcev vse bolj negativno vplivajo na pravice, ki jih imajo borci NOV in VVI s tega področja uzakonjene z zakoni in resolucijami vseh slovenskih struktur v SZDL, izvršnih svetih, skupščinah socialnega varstva, zdravstva, skrbstva, stanovanjskih skupnosti, delovnih razmerij, otroškega varstva itd.

Zdravstvo nam ne zagotavlja na eni strani ambulantne in dispanzerske obdelave borcev NOV, ne zasleduje zdravstvenega stanja ostarelih udeležencev revolucije in s tem krši zakon o zdravstvenem varstvu in etične norme, ki izhajajo iz tistega področja zdravstvene službe, ki posega na vprašanja gerontologije. Ne smemo zanemariti pri tem dejstvo, da so borci NOV stari ljudje z vsemi problemi starih s specifičnimi obolenji, kot posledico udeležbe v NOV.

Soseske pomoči tako rekoč ni, vse težje se odpirajo možnosti za oskrbo v domovih za ostarele in podobno. Predlogi so ostali nerealizirani in ni nobene organizacije, ki bi četudi je to vrsto skrbi za človeka planirala ta plan tudi izvršila."

Borci so obravnavali načrt dela za leto 1984 in ga tudi potrdili, dalje so potrdili načrt finančnega poslovanja in pooblastili predsedstvo, da pripravi ustrezne sklepe s skupščine.

SZDL o uresničevanju stabilizacije

Občinska konferenca SZDL Mozirje je na svoji drugi seji obravnavala oceno poteka volitev v družbenopolitično in samoupravne skupnosti, ocenili so ugotovitve ob gospodarjenju v preteklem letu in obravnavali zaključni račun občinske organizacije SZDL.

Ko so obravnavali družbenopolitično delo SZDL in njenih frontnih delov pri uresničevanju najpomembnejših stabilizacijskih ukrepov v tekočem letu, so opozorili na vrsto nalog, ki jih čakajo, hkrati pa kritično ocenili sprotno delo v tej smeri. Vsebinsko so se posebno posvetili vprašanjem proizvodnje in izvoza, produktivnemu zaposlovanju, združevanju sredstev, odpravljanju zadolženosti, razbremenjevanju gospodarstva, gospodarjenju z denarjem, kontroli cen, socialni politiki, pa tudi oblikam nadzora nad izvrševanjem vseh nalog v zvezi s stabilizacijskimi prizadevanji.

Konferenca rezervnih vojaških starešin

Udeleženci so najprej poslušali izčrpno poročilo o delu združenja v preteklem letu. V njem so bile obravnavane teme: idejnopolitično izobraževanje in splošno obrambnosamozaščitno usposabljanje rezervnih vojaških starešin, preverjanje znanja, kjer je bilo povabljenih 195 rezervnih vojaških starešin, udeležilo pa se je tega preverjanja le 66%, je pa vsebinsko dobro uspelo, saj so udeleženci pokazali visoko strokovno znanje, obravnavali so podrobno dejavnost starešin na področju SLO in DSZ, razgrnili so vprašanja organizacijskih, kadrovskih in drugih zadev, govorili o informativni dejavnosti, kjer so ugotovili, da organ v združenju, zadolžen za to dejavnost ni kaj prida delal, obsežno so prikazali delo ZRVS in organov združenja. Ob zaključku podanega poročila je predsednik ZRVS Edi Herman menil, da so opravili veliko dela in izpolnili zastavljene naloge. Posebno se je delo opazilo v krajevnih organizacijah, kar je razveseljivo. Seveda pa to ni povsod tako, zato bodo poskrbeli za poživitev dela v krajevnih merilih.

Program dela za tekoče leto je zelo zahteven in bo terjal največje napore vseh dejavnikov v združenju in krajevnih organizacijah. Gre za to, da bo treba izobraževanje in usposabljanje poglobiti, kar je nujno glede na prilike v svetu. Predvideno je delo v seminarjih in predavanjih po najbolj perečih vprašanjih. Delovanje združenja pa se naj poveže pri svojem delu še z drugimi organizacijami, kot so strelske in njim podobne. Velik poudarek so dali še. vzgoji najmlajših po šolah. Obrambne krožke lahko naredijo zelo privlačne z ustreznejšim programom. Ko so govorili o informativni dejavnosti, so menili, da bo treba razširiti dopisniško mrežo, saj se dejansko veliko dela, pa malo piše, da bi o tem bila obveščena tudi javnost.

Tito — revolucija — mir

V Nazarjah je bilo 16. 4. 1984 občinsko tekmovanje „Tito — revolucija — mir" na temo Osvobodilna fronta — SZDL.

V prvi kategoriji je zmagal Venek Gorazd pred Mutec Rudijem (oba OŠ Mozirje) in Mavrič Štefko COŠ „Fran Kocbek" Gornji grad. Ekipno je v tej kategoriji zmagala COŠ „Fran Kocbek" Gornji grad. V drugi kategoriji je zmagala Gumzej Slavica OO ZSMS Gornji grad, pred Plotajner Tonijem in Vaite Melito (oba ZSŠK).

Ekipno je zmagal Zgornjesavinjski študentski klub. Na tekmovanju je sodelovalo 18 tekmovalcev iz 7 OO ZSMS. Ob koncu tekmovanja sta bili podeljeni dve priznanji in sicer mentorici Veršnik — Fale Marjani za trud pri pripravi ekip za tekmovanje in Sever Danici za vsakoletno nesebično pomoč pri organizaciji tekmovanja.

ŠPORIN ANTONIJA

Tekmovanje o prometu

Po šolah skrbijo za prometno vzgojo učencev, za koordinacijo te dejavnosti pa skrbi komisija za vzgojo šolske mladine pri Občinskem svetu za preventivo in vzgojo v prometu. Vsako leto pripravijo tekmovanje med šolami. V mesecu aprilu je bilo takšno izbirno tekmovanje v Gornjem gradu, kjer so opravili to nalogo zelo dobro.

Nastopilo je 32 tekmovalcev, ki so bili v skupinah in sicer po dve iz vsake šole. Vsebina znanja in veščina pa je bila razumljivo poznavanje prometnih znakov in ravnanje v prometu.

Uvrstili so se skupinsko v višji skupini kot prvi OŠ Ljubno in v nižji OŠ Mozirje. Posamično pa sta zasedla prvo mesto v višji skupini Tonček Kaker, OŠ Ljubno, v nižji pa Peter Kramer OŠ Mozirje.

Našo občino pa je zastopal na republiškem tekmovanju v prometu učenec mozirske osnovne šole Jurij Krajner.

Upokojenci so pripravili za praznike lepo razstavo ročnih del v mozirskem prosvetnem domu

Domiselni upokojenci

Mozirsko društvo upokojencev je eno izmed najprizadevnejših v dolini. V počastitev praznikov je pripravilo v prosvetnem domu v Mozirju lepo razstavo ročnih del svojih članic in članov. Glavno breme priprav je bilo na predsedniku društva Franju Steinerju, seveda pa so pridno pomagali številni upokojenci, zato so zbrali veliko predmetov, ki zaslužijo zaradi lepote in domiselnosti vso pozornost. Verjetno je omejen prostor zahteval odbiro, saj je bila ponudba veliko večja od tistega, kar je bilo videti.

Uvodne misli ob otvoritvi je povedala Helena Kojčeva, ki je med drugim poudarila, da je lahko jesen življenja lepa, če človek ne zanika sposobnosti do dela in veselja do ustvarjanja. Delo, kot je ročno, pa bogati človeka, pa pritegne in sprošča. Zato je razstava dokaz volje in marljivosti naših upokojencev.

Moški oktet je zapel nekaj pesmi, tudi ta nastop je prispeval k dobremu vtisu, ki ga je razstava zapustila pri obiskovalcu ob otvoritvi. Prireditev je lahko spodbudna za druga društva v dolini.

Mladost '84

ŠPORTNO DRUŠTVO in OO ZSMS „SMREKA" sta dne 20. 4. 1984 leta organizirala in izvedla že šesti tradicionalni nogometni turnir MLADOST 84. Turnir je posvečen prazniku mladih — 25. maju in tradiciji NOV.

Na turnirju so sodelovale štiri ekipe, ki hkrati predstavljajo posamezne delovne enote. Po napovedih in pričakovanjih bi pokal in prvo mesto skorajda „morala" osvojiti ekipa Gradbeništva, ki se je ob zaključku zadovoljila z zadnjim mestom. Muhasti žreb jim je v prvem kolu dodelil ekipo strokovnih služb, ki jih je odpravila z minimalnim izidom 1:0, kar je tako negativno vplivalo na igralce, da so izgubili tudi boj za tretje mesto.

Boljši od njih so bili igralci Mizarstva, rezultat pa 2:1. Finalni obračun je bil med strokovnimi službami in enoto Vzdrževanja. Tekma je bila odločena že ob začetku, vodstvo 1:0, ki so ga obdržali do zadnjega žvižga sodnika. Mož v črnem je bil, kot vedno doslej Volovšek Slavko, delo je po mnenju udeležencev, izvrstno opravil. Ob igrišču se je zbralo lepo število gledalcev, ki so bili izredno „inventivni", saj so takoj postavili okrepčevalnico, ki je bila kot prava protiutež vročemu pomladanskemu soncu.

Turnir je bil uspešno zaključen s podelitvijo pokala in diplom ter športnim srečanjem.

ŠD „SMREKA"

Noč in dan nogomet

Nazarski športni delavci so tudi letos pripravili svoj maraton, ki je v kraju že kar nekaj nepogrešljivega. Petkrat pred tem so že preizkusili tekmo dolgo 24 ur. Letos so imeli po zaslugi domačih gasilcev marsikaj lažje, saj so lahko v gasilskem domu razgrnili svoje spalne vreče, kjer so počivali, saj ena ura igranja prinese dve počitka! To pa se v toplih prostorih kar dobro prileže.

Predsednik Franc Papež je tudi letos pridobil kar čvrsto vrsto tekmovalcev med starejšimi in mlajšimi. Igralo jih je 42, seveda tudi ob neprijaznem jutru, ko je snežilo, vmes je bila tudi toča, niso odnehali. Gre za vzdržljivost duha in telesa. Med starejšimi je bil najstarejši 37 let star, za mlajše pa so izbirali v starosti od 17 do 27 let. Seveda takšna zahtevna prireditev ne potrebuje le igralcev, tudi tistih 15, ki je tako ali drugače med tekmo pomagalo, je pomembnih.

Člani športnega društva Vrbovec so prej poskrbeli za ureditev okolja, razsvetljave, potrebnih naprav in še marsikaj. Torej že pred tekmo je bilo obilo priprav, ki so zahtevale pridno delo. V društvu deluje 7 sekcij in kar je razveseljivo, res delujejo! Sedaj pa se lotevajo velike naloge, namreč, radi bi pritegnili k redni telesni vadbi kar se da veliko krajanov.

Torej bi želeli pripraviti načrt dela za množično telesno sprostitev. Vemo, da so to marsikje z več ali manj uspeha že poskusili, da se ponekod dobro obnese, ponekod pa ni prave vneme. To je tudi eno izmed vodil nazarskih športnih delavcev. Najbolj so doslej uspeli v malem nogometu, imajo že 6 skupin, obeta pa se še nekaj novih. Uspehi potrjujejo prizadevnost. Spet je potrebno reči, da je nazarska mladina vsestransko delavna in predstavlja v kraju tisto spodbudo, ki še veliko obeta.

V gasilskem domu so se pripravljali na izmeno „spočiti" tekmovalci

Najmlajši med diplomati

Po naključju imamo najmlajšega jugoslovanskega diplomata prav iz naše doline. Gre za poklicnega diplomata Jožefa Ciraja. V kratkem bo prevzel odgovorno mesto vicekonzula v Gradcu. Doslej je delal v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu kot ataše.

Kot zelo razgledan sogovornik, nam je Jožef Ciraj obrazložil nekatere podrobnosti o diplomatskih predstavništvih, ki so po konvenciji na Dunaju v poimenovanju poenotena. V državah s katerimi imamo diplomatske odnose imamo ambasade (veleposlaništva), tem pa so podrejeni konzulati v isti državi. Tako imamo v Gradcu generalni konzulat, ki je podrejen ambasadorju na Dunaju. Ta diplomatski urad pokriva območje Štajerske in zastopa interese naše države v tem predelu sosednje Avstrije. Seveda koordinira tudi dejavnost kulturnega sodelovanja, ki je prav ta čas s Slovenijo zelo tesno. Ob tem nam je pojasnil Jožef Ciraj, da je diplomatska kariera odvisna od sposobnosti posameznika, da pa so napredovanja v tej službi vezana na določena leta dela, tako sledi nazivu ataše, sekretar, svetnik in amabasdor (veleposlanik). Ko smo se zanimali kako postane nekdo lahko poklicni diplomat, nam je naš sogovornik pojasnil, da mora najprej končati fakulteto družboslovnih ved, se pravi politologijo, pravo, lahko pa tudi ekonomijo. Nato mora še opraviti študij na diplomatski šoli v Beogradu. Ko položi državni izpit se lahko posveti svojemu poklicu. Ker pa so diplomatski jeziki: angleški, francoski, arabski, španski, kitajski in ruski, zadnje čase pa tudi nemški, je treba znati tudi jezike.

Seveda nas je zanimalo tudi to, kako se je naš rojak Jožef Ciraj odločil za ta poklic. To je mladostna želja, saj je že vseskozi o tem razmišljal. Ko je kot študent leta 1975 potoval po Evropi je marsikaj spoznal in se dokončno odločil za to življenjsko pot. Prav takrat se je odvijala evropska konferenca o varnosti v Helsinkih, njen uspeh je bil spodbuda. Saj staro pravilo naj bi bilo, da je bolje 100 let

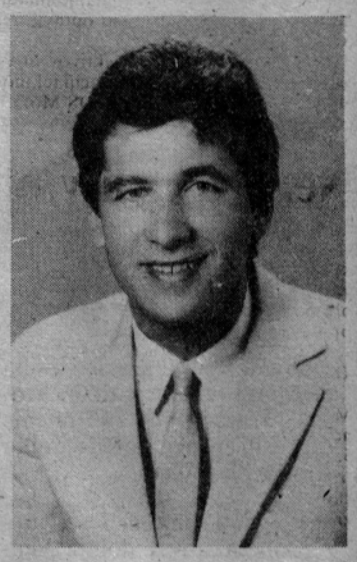

Jožef Ciraj

pogovora, kot 1 dan vojskovanja. Znoj diplomatov ne pomeni škode, kri vojakov pa veliko.

Naš rojak, najmlajši jugoslovanski diplomat, odhaja na delo v sosednjo Avstrijo. Tja potuje s svojo družino, saj, kot sam pravi želja za njegove vrstnike pravilo, da morajo urejeno živeti, da morajo delo jemati zelo resno in odgovorno, saj so kot taki vedno na očeh širše javnosti. Odločil se je za poklic, ki je po svoje zanimiv, pa tudi zelo težak, pri tem mu želimo tudi mi veliko uspehov.

Mozirska planinska koča

Po prevzemu koče s strani mozirskih planincev se je marsikaj spremenilo. Sprva so bile težave z oskrbništvom, pozneje pa je prevzela oskrbništvo Danica Lever, doma iz Letuša s svojim možem, tako je sedaj od decembra lani spet vse dobro in koča postaja med planinci vse bolj priljubljena. Žal je nekdanji sloves težko pridobiti nazaj, zato je pač treba delati, pravi mlada oskrbnica. Prepričana pa je, da bo lahko zagotovila planinsko vzdušje domačnosti, skratka, da bo vsakdo, ki bo kočo obiskal imel občutek domačnosti.

Želje oskrbnice so seveda tudi naše želje, saj je Mozirska koča nekoč slovela daleč preko republiških meja. To je bilo prijetno zbirališče planincev, bila je pojem domačnosti. Končno smo morali uvideti, da iz koče ni mogoče narediti hotela, pa čeprav v njej streže natakar v črnini. Ljudje takšne zmešnjave ne marajo, posebno ne v planinah.

Oskrbnica Leverjeva je zelo pohvalila skrb Planinskega društva Mozirje, ki za hip ni popustila. Vselej ko kje kaj zaškriplje pomagajo. Tako so ukrepali hitro, ko je sredi zime odpovedala kurjava, ko je vodovod zamrznil, ko je zmanjkalo kuriva in še bi lahko naštevali. Vedno so prihiteli domači planinci in pomagali. Skratka ni bilo težave, ki je ne bi predsednik Franjo Steiner s svojimi planinci ne zmogel, pravi Danica Lever in to ji daje moči, da vztraja, saj je delo težko. Oskrba je težavna, vsaj letos je pokazal visok sneg zobe, pa tudi sicer je treba vse potrebščine prepeljati od gondole h kači. Včasih pa ratrak ne more, ker je pač namenjen pripravi smučišč in takrat so težave še večje. Dobro pa je, da se z žičničarji in z drugimi v hotelu dobro razumejo, tako se da marsikaj urediti.

Dosedanje izkušnje z gosti so bile dobre. Preko zime so imeli večje skupine zagrebških gostov, ki so bili prijetni, seveda se najde tudi kdo, ki pričakuje visoko v planini „izjemne" postrežbe. V glavnem pa so bili gostje uvidevni, pa tudi penzionska cena je bila nizka, zato ni bilo mogoče nuditi pretirano zahtevne oskrbe. V naprej bo to boljše. Koča je bila namreč že pred zimo razprodana, seveda po ceni, ki ni odgovarjala dejanskim stroškom. Ob vsem trdi oskrbnica, da so še najboljši domači gostje, bolj so družabni in manj zahtevni. Zato si tudi prizadevajo pritegniti pozornost planincev, da bo koča spet planinska!

Načrtujejo prenovo koče, saj je streha marsikje že dotrajana, pralnica ne zmore pranja za 60 postelj, tudi oprema je že delno načeta, to velja predvsem za sobe. Planinsko društvo se bo naloge lotilo, čeprav so časi za takšne podvige neugodni. Pa bo spet obveljala planinska navada, da so lastne roke najcenejše. To se je pokazalo doslej že na marsikateri planinski postajanki, pa se bo tudi na Mozirski koči...

Mladinsko prostovoljno delo

Mladinsko prostovoljno delo je v naši občini vsakemu poznano in pomeni bolj ali manj del našega življenja. Naši starši, tete, strici, znanci so se udeleževali mnogih MDA, nam pa pripovedovali o bogatih in lepih doživetjih, a tudi težavah, vendar pa niso samo MDA prostovoljno delo mladine. Letos načrtujemo kar nekaj večjih akcij na področju naše občine pred odhodom na MDA „Bela krajina 84".

Vedno se radi vračamo tja, kjer nam je bilo lepo. Ko se je pripravljal razpored za udeležbo na MDA v letu 1984, smo se na Centru za mladinsko prostovoljno delo odločili za MDA Bela krajina ali Goričko. Na konferenci za mladinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS je bil izoblikovan dokončen predlog za letošnje leto, kjer nam je bila dodeljena Bela krajina.

Brigadirji bomo nameščeni v Lokvah, ki so 2,5 km oddaljene od Črnomlja. Opravljali bomo dela na izgradnji vodovoda. Predvideno je, da bomo v vseh treh izmenah opravili 35.000 efektivnih ur v vrednosti 9.000.000 din.

Udeležili se bomo tretje izmene, ki bo trajala od 5. do 26. avgusta. Poleg naše brigade „Slavko Šlander" bosta v izmeni sodelovali brigadi iz Brežic in Zasavja. Na MDA „Bela krajina 81" smo dosegli vsa možna priznanja in še posebno priznanje SO Črnomelj, zato si moramo po lanskoletnih grenkih izkušnjah tako na OK ZSMS kot vsi predsedniki OO ZSMS v naši občini prizadevati, da bomo imeli letos popolno brigado, ki bo opravičila vsa takrat pridobljena priznanja in osvojila nova.

V okviru Celjske regije bomo letos organizirali tudi pionirsko delovno brigado, ki se bo udeležila MDA „Kobansko 84".

Prijavite se lahko pri predsedniku OO ZSMS ali na OK ZSMS Mozirje. Vse informacije pa lahko dobite tudi na tel. 831—577.

ŠPORIN ANTONIJA

Pomerili so se v obrambnih veščinah

Na Ljubnem se je zbrala množica učencev naših šol k tekmovanju v znanju veščin splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Na dvorišču šole so jih pozdravili predstavniki javnega življenja občine in krajevne skupnosti Ljubno.

Vsaka od šol je namenila na tekmovanje po dve skupini, ki so jih najprej prijavili štabu za tekmovanje mladih v znanju in veščinah SLO in DSZ pri OK ZSDL Mozirje. Vse prijavljene skupine so se potem pomerile med seboj v pestrem sporedu: orientacijski pohod z nalogami, prva pomoč, streljanje z zračno puško. V znanju pa so delali pisne teste iz civilne zaščite, SLO in DSZ, protipožarne zaščite, prometne vzgoje in topografije.

Strokovnjaki so ocenili znanje mladih kot odlično. Vse priprave in nadzor med potekom tekmovanj so opravili rezervni vojaški starešine in mentorji na šolah.

Prizadevnost šolskih kolektivov in vseh, ki so pomagali pri tekmovanju je pripomogla k odlični organizaciji tekmovanja in dobrim uspehom. Na koncu so bili doseženi tile rezultati: 1. OŠ Mozirje, 2. OŠ Luče in 3. OŠ Ljubno.

Nezaposleni v občini

Mnogi, ki ne poznajo dodobra stvari, kaj radi pripovedujejo koliko občanov, ki niso zaposleni, dobiva denarno nadomestilo. Seveda zbuja takšno pretiravanje neodobravanje med ljudmi, češ, zakaj pa ne gredo delati. Vsi vemo, da je v občini dovolj delovnih mest za določene delavce, zato so takšna vprašanja tudi opravičena.

Svetovalka zaposlitve pri Občinski skupnosti za zaposlovanje v Mozirju Alenka Šavc nam je pojasnila, kakšno je trenutno stanje glede nezaposlenih občanov.

Število prijavljenih iskalcev zaposlitve pri Občinski skupnosti za zaposlovanje Mozirje se v zadnjem času giblje okrog 50. Število upravičencev do denarnega nadomestila (DN) pa je znatno nižje. V mesecu aprilu so DN prejemali štirje. S 1. 5. 84 se bo eden zaposlil in v kolikor ne bo novih upravičencev, bodo ostali le trije, ki pa jih trenutno res ne moremo zaposliti. Do DN so upravičeni tisti iskalci zaposlitve, katerim delovno razmerje ne preneha po njihovi krivdi, niti po njihovi volji in če se v predpisanem roku prijavijo pri Občinski skupnosti za zaposlovanje. Poleg teh so do DN upravičeni še tisti, ki so bili sprejeti v delovno razmerje za določen čas, ter pripravniki z uspešno opravljenim strokovnim izpitom. V kolikor upravičenec do DN odkloni ustrezno zaposlitev, se mu DN ukine.

Proslava na Rečici

V krajevni skupnosti smo organizirali proslavo za praznik OF in praznik dela. Na proslavi so nastopili: Delavska godba, moški in dekliški pevski zbor ter učenci Osnovne šole. Ob pestrem sporedu in polni dvorani, je bilo praznično vzdušje še večje, predvsem ob podelitvi bronastih značk OF. Ob jubilejih katerih se spominjamo v letošnjem letu, smo se v krajevni skupnosti spomnili tudi na starejše aktiviste in podelili 9 bronastih značk. Priznanje OF so prejeli:

Kovačič Ivica — za delo v KO RK Rečica
Bider Jože — za aktivnosti v akcijah krajevne skupnosti
Solar Marta — za posebno prizadevnost pri izgradnji ceste
Kašuba Irena — za uspešno vodenje OO ZSMS Rečica in organizacijo vaške olimpiade
Skok Rok — za aktivnost v KO ZB NOV in prizadevnost za razvoj zaselka v katerem živi.
Bele Milan — za aktivnost v društvih, posebej v RK in KPD „Franc Skok"
Koren Ciril — za požrtvovalno delo v društvih, posebej v KPD „Franc Skok"
Jeraj Marija — za aktivno delo v KO RK, posebej pri akcijah in za delo v komisiji za socialna vprašanja.
Jelenko Drago — za delo v delegaciji za zbor KS, delo v KPD „Franc SKOK", DPS in KS.

DRAGO JELENKO

Namizni tenis

Športniki TVD „Partizan" Mozirje v letošnjem letu uspešno nastopajo na občinskih prvenstvih. Po osvojitvi 1. mesta v košarki in krosu, so zanesljivo osvojili 1. mesto tudi v namiznem tenisu. Prvenstva so se udeležila samo naslednja društva: TVD „Partizan" Mozirje, TVD „Partizan" Gornji grad, ŠD „Lipa" in ŠD „Vrbovec". Znova se je pokazalo, da zanimanje za to športno zvrst v dolini upada. Igrali so namreč predvsem starejši igralci, ki se na podobnih tekmovanjih srečujejo že vrsto let. Zmagala je I. ekipa „Partizana" Mozirje pred ŠD „Vrbovec" in II. ekipo „Partizana" Mozirje, za zmagovalno ekipo pa so nastopili: Iztok Benetek, Žarko Benetek in Rampre Boris.

IZTOK BENETEK

Naša beseda '84

V občinskem merilu se je na področno srečanje Naša beseda 84 v Celju uvrstila mladinska skupina COŠ Gornji grad. Gre za mlade kulturnike, ki delajo v okviru šolskega prosvetnega društva. Pripravili so odersko delo Pravljica o repi. To osnovnošolsko skupino vodi Jožica Purnat, ki je hkrati tudi režiserka.

Uvrstitev na področno srečanje v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju je priznanje delu in volji do kulturnega ustvarjanja mladih na celodnevni osnovni šoli Gornji grad tembolj, ker bo ob tej priliki nastopilo 15 kulturnih skupin iz celjskega področja, seveda najboljših.

Drobna zanimivost

Mozirje se je ponašalo že zgodaj z bogatimi sejmi in sploh tržnimi pravicami. Zato ni naključje, da je mozirski župan 23. aprila 1893 z posebnim razglasom razdelil trg (kraj trženja) tako, da je bilo za vsako obrt določeno mesto stojnic (prodajnih mest). Razglas je govoril o „razdelitvi vseh štantov v mozirskem trgu ob sejmeh". Krojači so lahko postavili stojnice od Vajsmana do „šaispoha" (beseda dosledno prepisana, op. A. V.), veliki kramarji od Kakra do trškega vodnika, križi, žito in kruh so se prodajali pri trški tehtnici in znamenju, usnjarji so imeli svoj prostor od trškega znamenja (križa) do Vajda, od tam naprej do Šustarja čevljarji, od Tribuča klobučarji in dežnikarji, pri Štulerjevemu marofu in pri Tratniku urarji, od Filača do Lipoldovih so imeli prostor mali kramarji, od Franca Goričarja do Vajsmana vrvarji, sedlarji in „remenarji", od Vajsmana do Praizove kovačnice železninarji in klepetarji (verjetno kleparji, op. A. V.).

Razglas je sicer lepo napisan, vendar pa so besede v njem verjetno nekoliko popačene. Tako gre pri „trškem vodniku" najbrž za trški vodnjak. Sicer pa je vsebina izziv za tiste, ki poznajo omenjene hiše, da povedo kje so stale, oziroma čigave so danes.

Ker se pripravlja zapis o trgu Mozirje, bi bilo prav, da bi razčistili tiste pomanjkljivosti, ki so v razglasu morda opazne.

A. V.

Večer v Lučah

Tak naslov ima kaseta, ki je izšla pred časom pri Založbi kaset in plošč Radiotelevizije Ljubljana in je prva v zbirki Slovenska zemlja v pesmi in besedi, ki bo prinašala posnetke priljubljenih torkovih oddaj z istim naslovom. Kakor pravi avtorica oddaje Jasna Vidaković, je bila posneta 1979 „v mrzlem zimskem večeru sredi Luč v Savinjski dolini v enem izmed prijetno urejenih gostinskih lokalov".

Na kaseti je zbranih štirinajst pomembnejših ljudskih pesmi iz Luč, Raduhe, Krnice, Podveže in Podvolovljeka, ki „veljajo za pravo redkost v našem glasbenem izročilu", kot izvemo iz vmesnega komentarja, kakršnega poznamo že iz torkovih oddaj.

Še to: pesmi iz Luč so le na prvi strani kasete, na drugi so tako imenovane naraščajoče pesmi (med katerimi pa ni zgornjesavinjskih).

Samo veselimo se lahko nadaljnjih kaset, ki bodo predstavile slovensko ljudsko izročilo, še posebej pa seveda pričakujemo posnetke iz Zgornje Savinjske doline.

MANCA REMIC in
PETER WEISS

Učenci osnovnih šol naše občine so pokazali dobro znanje v veščinah za SLO

Učitelja so volili ...

Po marčni revoluciji leta 1848 so postopno pridobivale občinske uprave na veljavi. Krajevna samouprava se je vse bolj uresničevala preko občinskih odborov, oziroma svetov. Trg Mozirje je bil eden redkih, ki je „z najvišjega mesta" pridobil posebne pravice. Imel je tudi svoj magistrat in po tem, ko so odpravili trške sodnike, tudi svojega župana. Kako so se mozirski občinski možje trudili za uveljavitev slovenskega jezika, ni zaznati le v dejstvu, da so prvi na takratnem Štajerskem uvedli kot uraden jezik tudi slovenskega, pač pa morda bolj v samem izrazoslovju. Listine, ki nam danes veliko povedo, so skrbno sestavljali in v besedilih ni bilo tujega prizvoka. Tako so uporabljali besede „razglas, trška srenja, predstojnik srenje, trški svetovalec" in če bi lahko naštevali lepe izraze v domačem jeziku, ki takrat, sredi prejšnjega stoletja, seveda ni bil tako bogat, kot danes. Pa vendar je bila odlika prednikov, da so se potrudili pisati v čistem jeziku. Tega namreč v uradovanju drugje ni bilo najti, saj so največkrat mešali besednjak z izrazi, ki so se v pogovornem jeziku uveljavili, pa so bili tujega porekla.

Zakon iz leta 1862 je urejal pristojnosti občin med katere je spadala tudi „volitev" učitelja. Zakon govori sicer o volitvi, vendar pa je treba to razumeti bolj kot namestitev, res pa je, da je o izbiri učitelja odločal občinski svet.

Tako je županstvo trga Mozirje dne 13. 11. 1868 pisno obvestilo „gospode občinske svetnike" in jih povabilo k „odborskej seji, ktera bode pondelek to je 16. novembra 1868 dopoldne ob 10. uri v srenjski uradnici se držala". Iz vabila je razvidno, da gre za volitev učitelja, saj piše „zavolj volitve mozirskega učitelja". Zanimiv je še pripis na vabilu, ki grozi vsakemu neopravičeno odsotnemu svetniku z denarno kaznijo 5 goldinarjev... Koliko bi danes zbrali takšnega denarja???

Vabilo je podpisal Janez Štular, namestnik župana in prvi svetovalec.

Za sedanjost je še zanimivo kdo vse je dobil vabilo, se pravi, kdo so bili občinski svetniki, oziroma odborniki: Jože Lipold, Janez Konečnik, Martin Kaker, Jože Goričar, Tone Goričar, Žiga Laykauf, Andrej Cesar, Franc Hofbauer, vsi iz Mozirja. Iz okolice pa so bili vabljeni: Janez Eržečnik, Šmihel, Tone Markus, Brezje, Gašper Blagatinšek, Brezje, Jožef Grmadnik, Šmihel, Janez Goličnik, Šmihel, Janez Slatinšek, Loke, Janez Škruba, Ljubija, Jernej Tratnik, Lepa njiva. (Arhiv Kulturne skupnosti Mozirje, listina 5/333).

Imena vabljenih mož povedo, kako trdovratno so uporabljali slovensko obliko pisanja, denimo Janez. Sicer pa so „notranje" poslovali v Mozirju že takrat le slovensko.

A. V.

Zanimanje za domača jedila je vse večje. Televizijski snemalec Franci Gaber je posnel pripravo masovnka in obrnjenka v Ježevi kuhinji v Lučah

**Komisija
za medsebojna delovna razmerja
pri Gostinskem podjetju
„TURIST" Nazarje,**

objavlja prosta dela in naloge

**3 NATAKARJEV
2 SNAŽILKI**
za nedoločen čas.
Pogoji so naslednji:
1) Pod tč. 1: — končana poklicna gostinska šola — smer natakar, 1 leto delovnih izkušenj
2) Pod tč. 2: — osnovna šola, 6 mesecev delovnih izkušenj
Pismene vloge sprejemamo 15 dni po objavi na naslov:
GP „TURIST" Nazarje, Nazarje 2 — komisija za delovna razmerja.

**GORENJE — „GLIN"
Lesna industrija Nazarje**

Glede na potrebo po izpolnjevanju planskih nalog v TOZD Žagarstvo, Iverna in Stavbno pohištvo bomo na novo zaposlili določeno število delavcev.
ZATO VABIMO K SODELOVANJU
1. delavce s končano II., III. in IV. stopnjo strokovne izobrazbe lesne smeri.
2. delavce brez poklica za opravljanje različnih del v proizvodnem procesu.
Delavcem zagotavljamo stimulativno nagrajevanje po delu in delovnih rezultatih. Nudimo tudi vse možnosti za pridobitev kvalifikacije z izobraževanjem ob delu in možnosti za napredovanje.
Vloge sprejema splošno kadrovski sektor delovne organizacije GLIN Nazarje, kjer dobite tudi vsa podrobna pojasnila.

DENARNE POMOČI OTROKOM V LETU 1984

Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca oziroma delovnega človeka v znesku

1.900.— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada, do 4.900,— din na družinskega člana mesečno

1.100.— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada od 4.900,— do 5.600,— din na družinskega člana mesečno

600,— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada od 5.600,— do 6.000,— din na družinskega člana mesečno

V dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada se štejejo vsi dohodki in prejemki, ne glede iz katerih virov, ali na podlagi katerih predpisov jih družina ima.

Kot dohodek delovnih ljudi, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero prispevka oziroma davka.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 10 kratnem znesku katastrskega dohodka.

Mnenje o socialnem položaju družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada da krajevna skupnost oziroma organizacija združenega dela.

Kolikor se posameznega dohodka ne da natančno ugotoviti (npr. priložnostno delo), krajevna skupnost oziroma organizacija združenega dela oceni višino dohodkov, ki vplivajo na ugodnejši socialni položaj družine.

Pravico do denarne pomoči ima otrok iz kmečke družine in druge družine, ki ji je pomoč nujno potrebna v znesku 500 din na mesec ob pogoju:

— da je dohodek iz kmetijske dejavnosti glavni vir za preživljanje družine in skupni katastrski dohodek ne presega 11.000,— din oz. 4.900.— din katastrskega dohodka letno na družino oziroma družinskega člana ali je družina brez dohodka.

— poleg katastrskega dohodka se upoštevajo tudi drugi dohodki družine in tudi druge okoliščine zavoljo katerih je družina v ugodnejšem oziroma težjem socialnem položaju.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči je upravičen do povečane denarne pomoči v znesku:

— 600,— din na mesec, če je težje telesno ali duševno prizadet,

— 400,— din na mesec, če ima enega hranilca.

O upravičenosti do povečane denarne pomoči sklepa komisija za uveljavljanje pravic. Pri dodelitvi povečane denarne pomoči komisija za uveljavljanje pravic upošteva vpliv otrokove prizadetosti na socialni položaj družine, oziroma razloge zavoljo katerih je otrok, ki ima edinega hranilca v težjem socialnem položaju.

Občan, ki s člani svoje družine živi na kmetijskem posestvu sorodnika po katerem ima katerikoli član njegove družine pravico do zakonitega dedovanja se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati ter na občanovo družino, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

Za družinske člane se šteje občan, pri katerem otrok živi oziroma h kateremu spada, njegov zakonec oziroma oseba, ki živi z občanom v življenjski skupnosti otroci in stari starši.

Stari starši se štejejo za družinske člane, če so brez lastnih sredstev za preživljanje ali imajo lastna sredstva za preživljanje, vendar njihovi poprečni mesečni dohodki skupaj s katastrskim dohodkom ne presegajo življenjskega stroška za starostnika.

Dohodki enega od starih staršev pri upoštevanju poprečnega mesečnega dohodka iz prejšnjega odstavka te točke, se delijo na oba starša. Enako načelo velja tudi tedaj, kadar imata oba stara starša dohodek.

Komisija za uveljavljanje pravice lahko ne glede na določbo 1. točke tega sklepa po svobodnem preudarku dodeli denarno pomoč ali pa jo odreče, če ugotovi, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

Komisija za uveljavljanje pravic lahko dodeli otroku, ki živi na območju občine enkratno, večkratno ali stalno pomoč v funkcionalni obliki ali v denarju. Pri presoji upravičenosti do te pomoči komisija za uveljavljanje pravic upošteva okoliščine v katerih otrok živi, in dostopnost do vzgojnovarstvenih storitev.

Denarna pomoč se praviloma izplačuje roditelju, drugi fizični ali pravni osebi, ki pretežno skrbi za otroka.

Za otroke, ki so vključeni v vzgojnovarstvenih organizacijah, celodnevno šolo in v drugih organizacijah se denarno pomoč preusmeri za povračilo prispevka varstva in prehrane.

Občani, ki denarno pomoč že prejemajo, morajo vložiti zahtevek po tem sklepu na obrazcu SP—2 „Sporočilo o spremembah podatkov v vlogi za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic" najpozneje v 30-ih dneh po objavi tega sklepa v Uradnem listu SRS (uradna glasila občine).

SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA MOZIRJE

**CINKARNA CELJE
Tozd Kemija Mozirje**

razpisuje naslednje štipendije za šolsko leto 1984/85:

Smer	Stopnja	Število
kemijska	IV — kemijski procesničar	1
kemijska	V — kemijski tehnik	1
kemijska	VII — dipl. inž. kem. teh.	1

Kandidati za štipendijo morajo do 30. junija 1984 poslati na naslov Cinkarna Celje, Center za izobraževanje, Kidričeva 19, Celje naslednje dokumente:
— življenjepis, ki mora vsebovati socialno stanje družine in poklic staršev
— vlogo za uveljavljanje socialno varstvenih pravic (obr. 8,40)
— potrdilo o osebnem dohodku staršev
— potrdilo o premoženjskem stanju
— potrdilo o številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu
— overjen prepis zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo višješolske oz. visokošolske organizacije o opravljenih izpitih
— potrdilo o vpisu v šolo.
Kandidate, ki bodo v razpisnem roku predložili vse navedene dokumente, bomo o izboru štipendistov obvestili do 30. julija 1984.

**VEZ n. sol. o. Mozirje
TOZD Komunala in gradbeništvo**

*Objavlja
prosta dela in naloge*

**1. Zidarska dela — 1 izvajalec
2. Tesarska dela — 1 izvajalec
3. Kleparska dela — 1 izvajalec
4. Enostavna gradbena dela — 2 izvajalca**

Pogoji:
Pod 1 do 3 — poklicna šola in 6 mesecev delovnih izkušenj
Pod 4 — osnovna šola in 4 mesece delovnih izkušenj
Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, z dvomesečnim poizkusnim delom.
Pisne ponudbe sprejema splošni kadrovski sektor na naslov VEZ Mozirje, Mozirje 307 a, osem dni po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v zakonskem roku.

Piše:
JOŽE HREN — AKI

Dvanajst dni s partizanko Nado

II. četa II. bataljona Pohorskega odreda, kasneje Zidanškove brigade na pobočju Velike Kope, pozimi 1943/44. Aki sedi nasproti Kotla s palico v roki.

Pri formiranju odreda je bil navzoč tudi komandant IV. operativne cone Poglajen Franc-Kranjc, ki je potem imel krajši govor, in je poleg ostalega dejal: „Ne smete mirovati! Nenehno morate biti v gibanju in napadati sovražnika tam, kjer vas bo najmanj pričakoval. Ne dopustite, da vas doleti ista usoda kot je pred 10 meseci doletela prvi Pohorski bataljon pri Treh žebljih. Padle borce tega legendarnega bataljona morate maščevati. Vaše bojevanje mora biti grajeno na hitrih presenečenjih. Zasede postavljajte na krajih, kjer se sovražnik najbolj brezskrbnega čuti — počuti."

Na kraju nam je še zaželel mnogo uspehov v bojih s sovražnikom. Nato se je poslovil in odšel s svojo skupino - zaščitnico.

Naslednji dan je za padel sneg, ki ga pa nismo bili veseli. Nizke smreke, ki so bile obložene z debelo plastjo snega, so bile podobne snežnim kopam.

Prišel je 9. november 1943. Po obilnem kosilu, ki smo ga imeli tega dne, smo kar slutili, da štab odreda nekaj kuje. Predpostavljali smo, da pripravlja napad na vlak ali pa na kakšno postojanko.

Po kosilu smo še počivali. Eni so sedeli okrog ognjev in se pogovarjali o minulih bojih, drugi so se pa zleknili po tleh, podprli glave z nahrbtniki ali pa z rokami in se molče pogovarjali sami s seboj.

Takšni nemi pogovori so nam prišli že v kri. Človek se jim ponavadi predaja vselej, kadar stoji pred kakšno veliko preizkušnjo, zlasti pa v trenutkih pred neposrednim srečanjem s sovražnikom iz oči v oči.

Tudi Nada je bila tega popoldneva zelo zamišljena in nič kaj zgovorna. Z redkimi besedami se je ozirala nekaj po svojem življenju. Slonela je ob visoki jelki. Hotel sem jo predramiti z raznimi vprašanji, toda zaman, čas je pa tekel.

Ko se je dan že začel stekati je štab odreda izdal povelje po dežurnemu obeh bataljonov. Politični komisar odreda Franta nam je v krajšem govoru pojasnil med drugim o pomenu zmage, kateri smo šli tega večera nasproti.

Potem sta s komandatom odreda Dragom dala posamezna povelja komandantoma bataljonov Bogdanu in Borisu. Za napad na postojanko je štab odreda določil naš bataljon. Prvi bataljon, kateremu je poveljeval komandant Boris je pa šel v zasedo z namenom, da bi zavrnil eventuelno sovražnikovo pomoč, ki naj bi prišla iz Slovenskih Konjic.

Po podrobnih napotkih, ki smo jih prejeli od povelja odreda in bataljonov smo se spustili v koloni po planinski zasneženi poti v dolino. Ko smo se spuščali v obrobje doline je bilo vse manj gozda in vse več travnikov, njiv in kmetij. Pri Sv. Kunigundi smo se ustavili pri kmetu Antonu Merniku in njegovi ženi Emi (po domače pri Likožu). Bili smo toplo sprejeti, kar verjeti ni mogel, da smo imeli toliko puškomitraljezov in še minometalec povrh.

Komandant Drago in politkomisar Franta sta še preverila, če smo v podrobnosti seznanjeni z načrtom napada. Komandant Bogdan pa je razporedil bataljon za napad. Nama, komandirjema je še posebej naročil kaj morava vse storiti.

Sive zategle megle so z mrakom legle nad dolino, ko smo zdrveli po pobočju v dolino. Komandant Bogdan je šel z našo četo, ki je bila določena za napad. Ko smo se približali Zrečam je bila že tema. V strelcih smo se podali proti postojanki. Kaj hitro pa so nas pozdravili prvi streli Nemcev, ki smo jih pognali v postojanko. Tako smo živi obroč v naletju hitro stisnili okrog postojanke.

Tedaj so večerni mrak razparale rakete in svetli prameni so razsvetlili nebo nad Žrečami. Tako je sovražnik opozoril sosednje postojanke, da je napaden in, da prosi za pomoč.

Vnel se je hud boj. Nemci so poskušali vse, da bi nas odbili. Zato se je bilo treba uporno boriti za vsak korak zemlje. Z nami je bila tudi bataljonska bolničarka Nada. Noč se je že nagnila v naslednji dan. Obleganje pa je še kar trajalo. Ob enem od zadnjih naletov, nekaj korakov pred obzidjem postojanke pa se je za našo Nado končalo tragično. Sovražnik jo je z rafalom prerezal čez prsa. Zakrilila je z rokami ter omahnila in to v trenutku, ko je postojanka že padla, ko je bil sovražnik takorekoč že premagan. Tako so se njene nežne roke zadnjikrat oprijele s krvjo prepojene grude.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Furmani so bili včasih v dolini zelo poznani. Matjaž Franc nam je poslal to sliko in zraven še pesmico o furmanih. Ena od kitic pripoveduje:

Pozimi smo tudi sneg orali,
pet parov konj v plug skup dali,
nato orali smo čez trge in vasi,
da lepše tekle so sani...

OKROGLE IZ DOLINE

Že dolgo med pokojnimi, nekoč pa znan kot velik šaljivec in lažnjivec, Tinča z Ljubnega je „razdrl" marsikatero okroglo in „pametno". O njem so se širile vesele zgodbice in vse dokazovale, da je domiseln in bister. Eno od teh zgodbic spoznajmo tudi mi!

Katero leto, po kaj ali zakaj je Tinča odpotoval v odročne Luče, ni znano. Je pa tedaj izkoristil priliko in Lučane prepričal, da se pri farni cerkvi na Ljubnem „turn" nevarno maje in da Ljubencem manjka bukovih kajl, da bi ga uravnali in podprli.

Lučani vneti kristjani in s posluhom za stiske sosedov, so pljunili v roke. Posekali so lepo število mladih bukev, jih oklestili, razcepili in obdelali kakor se za kajle „šika". Naložili so jih na tri ali štiri vozove in z volovsko vprego pripeljali na Ljubno.

Velik in težak „dar" cerkvi so postavili na „plac" in šli povedat župniku. Ta jih je debelo gledal in kar sapo mu je zapiralo. O majavem turnu in kajlah ni ničesar vedel. Kaj in kako je s to rečjo mu je postalo jasno šele, ko so Lučani omenili Tinča in njegovo „akcijo".

Tedaj se je glasno zasmejal. Ni se mu tresel le „trebušček", zacingljala je tudi srebrna verižica, ki je više nad njim kukala izpod gumba črnega talarja.

„Ja, ja, kogar Tinča potegne za nos, ga potegne krepko," je kimal. Vi pa, dragi Lučani, preden ste šli bukovino sekat, bi se raje prepričali, če se „naš turn" res maje in če se ga lahko „zakila". Vsekakor pa je bil vaš namen dober in je vreden pohvale!"

„Samo, da smo mi osli, kajne!? Tako misli Tinča in tako menite vi, gospod župnik, čeprav nam tega ne poveste na glas," je pristavil eden od „naplahtanih" Lučanov.

Lučani bukovih kajl niso peljali nazaj. Že zaradi sramote. A, če jih je prej, v Lučah, ko so kajle nalagali na vozove, podžigala pobožnost in vnema za dobra dela, sta jih tedaj, ko so jih z vozov metali, razvneli jeza in užaljenost. In, če so mislili, da bo župnik poklical Tinča na zagovor, so se tudi ušteli. Le zakaj bi ga? Saj so ravno po njegovi zaslugi v farovžu imeli polno drvarnico najlepših bukovih drv.

ŠTEFKA PETEK

Vladimir Levstik (1886 — 1957)

Po navadi si pod slovensko moderno v književnosti predstavljamo štiri ustvarjalce — Cankarja, Župančiča, Ketteja in Murna —, pozabljamo pa na manjše, ki so prav tako pomembni tvorci te dobe.

Eden od njih je pesnik, pisatelj, prevajalec in časnikar Vladimir Levstik, rodil se je 19. januarja 1886 v Šmihelu nad Mozirjem v družini učitelja Mihaela, ki je bil tu na eni od svojih službenih postaj. Vladimir je preživel otroštvo v Andražu nad Polzelo (kamor se je zaradi službe moral preseliti njegov oče).

Gimnazijo je obiskoval v Celju, Mariboru in Ljubljani, vendar je šolanje v 7. razredu zaradi bede pustil in se posvetil novinarstvu in književnosti. V letih 1906—07 je živel v Parizu, kar je vidno vplivalo na njegovo mladostno ustvarjanje.

Leta 1910 ga je pritegnilo jugoslovansko nacionalistično gibanje, ki je vplivalo na idejo njegovih takratnih spisov. V Ljubljani je sodeloval pri Plutovem Jutru in nato urejal Ilustrovani tednik. Prvo svetovno vojno je prebil največ — od pomladi 1915 do jeseni 1917 — v internaciji na ljubljanskem gradu in blizu Dunaja, ker so ga osumili jugoslovanske iredentistične propagande. Ob koncu vojne je ob vrnitvi hudo zbolel, zato je več let živel v Stražišču pri Kranju.

Njegov nacionalizem ga je zanesel v skrajno desnico: postal je vpliven član Orjune in sodelavec njenega glasila (v letih 1923—26). (Orjuna je krajšava za Organizacijo jugoslovanskih nacionalistov, teroristično organizacijo, ustanovljeno leta 1921. Zavzemala se je za centralizem in se borila proti komunizmu in separatizmu, posebej pa še proti hrvaškemu narodnostnemu gibanju. Bila je blizu fašizma, kar se je izrazito pokazalo npr. v Trbovljah, kjer je prišle 1. junija 1924 do spopada Orjune z delavci, od katerih so enega umorili. Kljub temu da so Orjunaši pozdravili šestojanuarsko diktaturo, je bila njihova organizacija leta 1929 z ostalimi meščanskimi strankami vred razpuščena.)

V letih 1926—45 je bil Levstik urednik pri Jutru. V tridesetih letih in v desetletju po vojni se je posvečal predvsem prevajanju. Zadnji del življenja je preživel v Celju, kjer je 23. decembra 1957 umrl.

V mladih letih je bil Levstik upoštevan pesnik; v letu 1906—10 je sodeloval pri Ljubljanskem zvonu in Slovanu. Tematsko so njegove pesmi ljubezenske in miselne. Poleg lirskih pesmi pa je pisal tudi moderne balade in romance, npr. iz bednega študentskega življenja, ki so bolj preproste in so v tedanjem času zbujale precejšnjo pozornost.

V obeh imenovanih revijah je v istem času objavljal tudi prozo, in sicer črtice in novele. V vseh je dogajanje v meščanskem ali celo plemiškem okolju, Levstika pa je zanimalo tudi življenje siromašnih umetnikov.

Leta 1909 je v knjigi Obsojenci izšle nekaj za mladega Levstika posebno značilnih novel. Istega leta je v Ljubljanskem zvonu objavil tudi roman Blagorodje doktor Ambrož Čander, v katerem upodablja naše malomeščanstvo in smeši njegovo rodoljubje, tesno povezano s frazami in veselicami. Romana Sphinx patria, začetega v Slovanu leta 1910, pisatelj ni dokončal, ker je revija za Govekarjem dobila za urednika Ilešiča, propagatorja hrvaščine kot knjižnega jezika za Slovence.

Od njegovih članov in esejev je treba omeniti Poizkus o lepem slovstvu v Slovencih (1909), v katerem poudarja pomembnost lepega jezika in trdne zgradbe v umetnini, pa tudi resničnost snovi, ki naj bo zajeta iz sodobnega življenja z vsemi njegovimi družbenimi in miselnimi premiki.

Motiv človekove zraščenosti z zemljo srečamo v Levstikovem najbolj znanem in tudi enem najboljših del Gadje gnezdo. Podoba Kastelke, trdne in neuklonljive gospodarice na svoji zemlji, je tako elementarna in pretresljiva, da jo lahko postavimo ob sorodne Prežihove (čeprav te pripadajo drugi družbeni plasti). Gadje gnezdo je v letu 1918, ko je prvič izšlo, in še pozneje odigralo pomembno vlogo v krepitvi našega narodnostnega ponosa. Doživelo je več ponatisov, bilo prevedeno v več jezikov in doživelo uspešno dramatizacijo Herberta Grüna z naslovom Kastelka.

Drugo Levstikovo mojstrsko delo so Zapiski Tine Gramontove (1919), v katerih obravnava ljubezensko življenje v meščanskem okolju, osrednja oseba pa je — podobno kot Kastelka — originalna elementarna ženska postava.

Roman Hilarij Pernat je sprva izšel v Ljubljanskem zvonu (1926—27), v knjigi pa šele po avtorjevi smrti (1966). Delo je obsodba meščanstva, njegovega brezobzirnega koristoljubja, družbene jalovosti in politične konzervativnosti.

„Roman z Balkana" Za svobodo in ljubezen (1913) je napisan v tehniki detektivskih romanov in je podoben Gospodinu Franju Podlimbarskega, ki je izšel v istem času.

Protimalomeščanski je tudi roman Višnjeva repatica (1919—20), ki spominja na Gogoljevo komedijo Revizor in Cankarjevo Za narodov blagor. Omenim naj še povesti Pravica kladiva (1926) in Dejanje (1934) ter mladinsko - knjigo Deček brez imena (1924). Kvalitetni sta tudi noveli Rdeči Volk in Minehaha (1924) in Oblodovci (1926).

Levstikova ljubezen do slovenščine je razvidna iz njegovega eseja Poslanstvo besede (1934), uresničevala pa se je tudi v ogromnem številu obsežnih in zelo dobrih prevodov; Levstik je menda prevedel 62 knjig 37 avtorjev, med drugim Dostojevskega, Čehova, L. N. Tolstoja, Gorkega, Puškina, A. Tolstoja, Gogolja, Saltikova—Ščedrina, Flauberta, Balzaca, Mériméeja, Zolaja, Maupassanta, Stevensona, Doyla, Defoeja, Scotta, Londona, Buckove in Tagoreja.

Levstik je zapustil obsežen izvirni pripovedni in prevedeni opus. A kljub privlačnemu in domiselnemu oblikovanju pripovedi, zanimivi snovi in uporniški miselnosti si njegove povesti niso osvojile niti publike niti kritike. Manjka jim pečat enotne ustvarjalne volje, pa tudi trdne svetovnonazorske podlage, zato ostajajo solidno napisano čtivo.

Levstikova dela — sploh njegove prevode — ponatiskujejo še danes. Toda težko si je predstavljati, da gre samo za nerodnost pri izdaji njegovega izbranega dela v reprezentativni in množični zbirki Naša beseda leta 1971, kjer je povest Gadje gnezdo objavljena — kot edina v knjigi! — celo brez naslova (vendar pa z avtorjevo fotografijo). Delo si glede na vrednost gotovo zasluži dostojnejšo predstavitev.

PETER WEISS

Veterinarsko dežurstvo

21. 5. do 27. 5. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831—017
28. 5. do 3. 6. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840—112
4. 6. do 10. 6. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840—179
11. 6. do 17. 6. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831—017
18. 6. do 24. 6. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840—112

Kino Mozirje v juniju

2.3. AGENT ŠT. 1 — LJUBI IN UBIJA — ameriški film
5. MOŠKIH NE MOREMO POSILJEVATI — finski film
7. SEKTA IZ MARAKEŠA — francoski film
9. 10. PESTI IN KREMPLJI — Hong Kong
12. ZGODBA O DEKLETU O — francoski film
14. TAJMS SKVER — ameriški film
16. 17. ANGEL MAŠČEVANJA — ameriški film
19. OROŽJE PROTI ROPARJEM — ameriški film
21. UBOJ PROSTITUTKE — ameriški film
23. 24. MEČ KRALJA ARTURJA — angleški film
26. ZAROTA OKOLI NAFTE — grški film
28. NEMIRNA MEJA — ameriški film
30. 1/7 BOJEVNIKI IZ SVETIŠČA KUNG FU — Hong Kong

Kino Ljubno v juniju

2. — 3.VI. ZMAJ PROTI RAZNAŠALCEM DROGE — hongkongški film
5. VI. ZADNJI MEHIKANEC, vestern
9. — 10. VI. ZLATI SALAMANDER — ameriški film, DESET ZAPOVEDI I. DEL, Datum predvajanja filma bo objavljen v reklamnih omaricah
12. VI. GADJE MATURIRAJO — komedija
15. 16. — 17. VI. DESET ZAPOVEDI II. DEL. ameriški film
19. VI. PETI MUŠKETIR — ameriški film
23. — 24. VI. ZLATI FANTJE IN SLADKO DEKLE — zah. nemški film,
30. VI. — 1. VII. PODMORNICA — nemški film

Matična kronika za april

ZLATO POROKO sta v Nazarjih praznovala HRIBERNIK Ivanka in Franc, oba stara 73 let iz Dobletine 1.

POROKE:

1. ŽUNTER Dušan, star 25 let, elektrikar iz Mozirja 34 in PRITRŽNIK Mihaela, stara 21 let, prodajalka iz Titovega Velenja
2. FLERE Andrej, star 23 let, prodajalec iz Pustega polja 17 in ŠINKAR Darja, stara 22 let, tekst. kemijski tehnih iz Sp. Rečice 70
3. MLINER Frančišek, star 64 let, upokojenec iz Poljan 3 in KOS Marija, stara 37 let, čistilka iz Lepe njive 31
4. JEDLOVČNIK Edvard, star 30 let, tehnični risar iz Šmartnega ob Paki in PETRIN Jožica, stara 21 let, kemijski tehnik iz Rečice/S 49

SMRTI:

1. SLAPNIK Jožefa, stara 77 let, preužitkarica iz Rovta po Menino 13
2. VRTAČNIK Jožefa, stara 77 let, upok. iz Kokarij 28
3. TEVŽ Leopold, star 76 let, upokojenec iz Potoka 23
4. ŽUNTAR Ljudovik, star 63 let, upokojenec iz Nizke 10
5. HODNIK Lucija, stara 80 let, upokojenka iz Varpolja 36
6. ŽOVLJE Ana, stara 83 let, upokojenka iz Mozirja 6
7. MELAVC Antonija, stara 67 let, kmetovalka iz Ljubije 26
8. GABER Ciril, star 52 let, delavec iz Brezja 21
9. KRIVEC Janez, star 53 let, delavec iz Prihove 36

Nove knjige v občinski matični knjižnici

I. LEPOSLOVJE: Torkar: Umiranje na obroke, Rupel: Maks, Follett: Ključ za Rebeko, Saint—Moore: Vonj po hudiču, Zbirka Ljudje in vojna: Richer: Ne ubijaj!, Gregor: Most, Patterson: Zamenjava, Wouk: Vihre vojne, Bieler: Kanal, Verne, J.: Ujetniki polarnega ledu.

II. STROKOVNA LITERATURA: Guček: Strmi lazi (1. del Šercerjeve brigade), Šikovec: Za vsakogar nekaj o vinu, Stare kulture, Tradicije Sutjeske, Vošnjak: Spomini, Sladkorna bolezen: priročnik za bolnike, Zbirka Kako prepoznati umetnost, Šiler: Radiotehnika in elektronika, Špiler: Uvod v računalništvo in programski jezik BASIC, Meden, Gerlič, Papotnik: Pravo orodje za velike in male mojstre

III. MLADINSKA LITERATURA: Majnik: Konji, ti dobri konji, Čudežni jopič — pravljice, Kosovel: Medvedki sladkosnedki, Andersen: Pastirica in dimnikar, Majetič: Omiški gusarji, Gračner: Punčka, kje si doma?, Tafel: Počitnice s Sherlockom Holmesom

Dober sosed je zlata vreden

Če kdaj si v stiski,
kje drugje
kot pri sosedu
boš iskal pomoč;
pri njem potrkal,
naj bo dan,
naj bo noč.

Sosed,
ne le vrata,
odprl ti bo srce.

Pomagal bo v nesreči
in ublažil gorje.

Ne s kljubovanjem,
zavistjo in lažmi;
poskusimo živeti
v slogi,
pošteni in odkriti
med seboj,
pa bomo srečni vsi!

Štefka Petek

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice" izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-609 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do10. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, tozd Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.